The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

VOL. XI. Kaina 3c. Chicago, Ill., Penktadienis, Lapkritis-November 7 d., 1924 437 No. 268

Socialistas Berger vel išrinktas

Didieli darbiečių laimėjimai Anglijos miestų rinkimuose

Papa susirupinęs katalikų įstaigų likimu Francijoj

Socialistas Berger'is vėl išrinktas kongresan

Senatorius LaFollette gavo Wisconsine 100,000 balsų daugiau nei Coolidge'as

MILWAUKEE, Wis., lapkr. 6. Galutinu neoficialiu balsų suskaitymu progresyvių kandidatas LaFollette Wisconsino valstijoj gavo apie 100,000 balsų daugiau nei Coolidge'as.

Wisconsino atstovai kongrese visi išrinkti tie patys. Vienintelis kongrese socialistų atstovas Victoras L. Berger taipjau išrinktas.

Didieli darbiečių laimėjimai miestų rinkimuos

70 didžiulių miestų Anglijoj Darbo partija nuveikė konservatorius ir visai sumušė liberalus.

LONDONAS, lapkr. 5. —Apie 70 didžiųjų Anglijos miestų, be Londono, užvakar įvyko municipaliai rinkimai. Žmonės dideliu susidomėjimu sekė tuos rinkimus, norėdami pamatyti, ar jie eis tuo paču keliu, kaip kad įvykusieji spalio 29 dieną parlamento rinkimai.

Rezultatai tečiaus pasirodė visai kitoki. Visuos septynios dešimtyse didžiulių Anglijos miestų rinkimuose darbininkai pasirodė daugiausiai laimėję, daugiausia savo kandidatų išrinkę.

Konservatoriai šiaip taip atlaikė savo senasias vietas, bet liberalai daugely vietų visai prakišo.

Konservatoriai laimėjo 50 naujų vietų bet užtat prarado 42 senas, taigi viso jie laimėjo tik 8 vietas.

Liberalai gavo 8 naujas vietas, o prakišo 42 senas; vadinas, žudė 34 vietas.

Darbo partija laimėjo 51 naują vietą, neteko 31 senos, taigi jie laimėjo viso 20 vietų.

Del šitų naujų darbiečių laimėjimų laikraščiai vėl ėmė daug rašyt savo redakciniuose straipsniuose. Jie įspėja konservatorius parlamente, kad jie perdaug neprisigaudinėtų savęs savo laimėjimais: konservatoriai neturį užmiršti, kad darbininkai "dar gyvi."

SENATORIUS LODGE SUNKIAI SERGA

CAMBRIDGE, Mass., lapkr. 6. — Senatorius Henry Cabot Lodge, kuriam nesenai buvo daryta operacija, randas kritingoj padėty. Nuo vakar dienos jis guli be sąmonės. Lodge yra 74 metų senumo.

Papa susirupinęs katalikų įstaigomis Francijoj

Nuncius teiriaujas premjero Herriotoo norėdamas jo nusistatymą patyrti.

PARYŽIUS, Francija, lapkr. 6. — Papos nuncius Paryžiuj, monsinjoras Beneventura Cerretti, buvo atsilankęs pas premjerą Herriotą pasikalbėti del religinių ordenų padėties Francijoj.

Girdėt, kad papos nuncius norįs iškvosti premjerą, kaip jis žada elgtis su katalikų bažnyčios įstaigoms, —ar jis laikysis radikalų politikos vyti jas laukan, ar užtars parlamente ir leis katalikų kongregacijoms pasilikti Francijoj.

Maištas Brazilijoj plečiasi

Rio Grande do Sul trys garnizonai prisidėję prie maištininkų. Žmonės bėga į Uruguają

MONTEVIDEO, Uruguaja, lapkr. 6. — Pranešimai iš Brazilijos pasienio skelbia, kad kilus Rio Grande do Sul provincijoj revoliucija ima vis smarkiau įsisiubuoti. Prie revoliucininkų prisidėję maištą pakėlę Bage, Lavraso ir Sao Francisco de Assis garnizonai. Daugybė pabėgėlių perėję sieną iš Brazilijos į Uruguają.

Maištininkai puola miestus

BUENOS AIRES, Argentina, lapkr. 6. — Laikraščių korespondentai praneša iš Brazilijos pasienio, kad Rio Grande do Sul provincijoj revoliucininkai pradėję smarkų puolimą Itaqui miesto. Bandymas paimti Alegrete miesto nepavykęs, maištininkai buvę atmušti su dideliais nuostoliais. Į Uruguajaną parėjo traukinys pargabendamas septyniasdešimt užmuštų ir sužeistų.

DIDELIS GAISRAS PITTSBURGE

Sudegė milžiniškas javų elevatorius ir kiti triobesiai; 500,000 dol. nuostolių

PITTSBURGH, Pa., lapkr. 4.— Gaisras šį rytą sunaikino didelį javų elevatorių ir Dwight Hamlino kompanijos triobesius. Tukstančiai tonų javų sudegė. Liepsnos sunaikino taipjau kelioliką prekių vagonų šalutiniuose Allegheny Valley geležinkelio bėgiuose ties javų elevatorium. Gaisro padaryti nuostoliai siekią apie 500,000 dolerių.

Anglijos konservatorių kabinetas sutaisytas

LONDONAS, lapkr. 6. — Naujasis Anglijos konservatorių premjeras Stanley Baldwin jau sustatė savo ministerių kabinetą. Portfeliai paskirstomi šiaip:

Finansų ministeris, Winston Spencer Churchill.

Sekretorius Indijai, Earl of Birkenhead.

Kolonijų, leit.-pulk. Amery.

Užsienio, Austen Chamberlain.

Sveikatos, Neville Chamberlain.

Darbo, Arthur Steel-Maitland.

Prekybos, Philip Lloyd-Greame.

Švietimo, Lord Eustace Percy.

Sekretorius Škotijai, John Gilmour.

Generalis prokuroras, Douglas M. Hogg.

Tarybos pirmininkas ir lordų rumų vadas, Markizas Curzon.

Imperijos sekretorius (Privy seal), Markizas Salisbury.

Lordas kanclerius, Viscount Cave.

Vidaus sekretorius, William Joynson-Hicks.

Agrikulturos, Edward Wood.

Pirmas admiraltijos lordas, William Clive Bridgeman.

Karo, Laming Warthington-Evans.

Aviacijos, Samuel Horne.

Patsai Stanley Baldwin bus ne tik ministeris pirmininkas, bet taipjau pirmas iždinės lordas ir atstovų buto lyderis.

Padėtis Jugoslavijoj

Trifkovič pakviestas sudaryti naują kabinetą. — Neramumai Kroatuose.

VIENA, Austrija, lapkr. 6.— Jugoslavijos karalius Aleksandras pakvietė Marką Trifkovičą sutaisyti naują ministerių kabinetą iš radikalių nacionalistų ir demokratų. Trifkovič yra nusenusio nacionalistų vado Pašičo šalininkas.

Per tris savaites Jugoslavija buvo be valdžios, nes sunku buvo sukombinuoti minitseriją, kuri sugebėtų ristis su valstybės problemomis, ypač nuraminti kroatus, kurių vadas, Stefan'as Radič'as, atvirai reikalauja karaliaus rezignacijos. Zagrebe, vyriausiame Kroatijos mieste, buvo kilę smarkių riaušių tarp nacionalistų, kroatų valstiečių ir komunistų. Demonstracijoj, kurią buvo suruošę komunistai, dvylika policininkų buvo sužeista.

MAKSIM GORKY SVEIKSTA

ŠARLOTTENBURGAS, Vokietija, lapkr. 6. — Garsus rusų rašytojas Maksim Gorky, gyvenąs dabar Sorrente, Italijoj, laišku savo draugams praneša, kad jo sveikata jau gerokai pasitaisius ir greitu laiku jis tikįsis visai pasveikti.

ŽYDŲ "BUNDAS" SMERKIA KOMUNISTUS

VARŠUVA, lapkr. 6. — Žydų socialistų organizacija "Bund" išleido atsišaukimą del biaurios komunistų taktikos, kurią jie vartoja prieš Bundą. Savo proklamacijoj Bundas ragina žydų darbininkus šalintis komunistų, neturėti su jais jokių santykių, kol jie nepakeis savo taktikos.

"Tobula moteris"

P-lė **Marion Knight**, buvus dailininko modelis, tapo pripažinta kaipo tobula moteris. Iš daugiau kaip šimto kontestančių pozuoti kaipo gyva statuja viename Metro-Goldwyn krutamųjų paveikslų veikale, kontestą laimėjo p-lė Knight.

Vokietija nori atgaut savo kolonijas

Prašo tautų sąjungos mandatų komisiją sušaukti kolonijų konferenciją

ŽENEVA, Šveicarija, lapkr. 6. — Ženevon atvykęs Vokietijos valdžios neoficialis atstovas, Ludwig Scholz, kreipėsi į nuolatinę tautų sąjungos mandatų komisiją prašydamas, kad ji pasirupintų sušaukimu kolonijų konferencijos, kuri apsvarstytų klausimą grąžinti Vokietijai kai kurias pirmykščias jos kolonijas.

Mandatų komisija jam atsakė, kad ji neturinti galios maišytis į tą klausimą, nei teisės išpildyti jo prašymą del sušaukimo kolonijų konferencijos.

Ilga "Indijonų vasara," lietuviškai tariant "bobų vasara", pasibaigė, sako oficialis oro pranašas. Pasibaigė su ketvirtadieniu. Šiandie oras bus stipriai atvėsęs, šaltas, dagi darganos lydimas. Oficialis šiai dienai pranašavimas toks:

Chicago ir apielinkė. — Nevienoda; galima laukti lietaus; daug šalčiau; šiaurės vėjas.

Šiandie saulė teka 6:28, leidžiasi 4:39 val.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, lapkr. 6 d., užsienio pinigų ne mažiaus kaip už $25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	$4.54
Belgijos, 100 frankų	$4.82
Danijos, 100 kronų	$17.43
Italijos, 100 lirų	$4.34
Francijos, 100 frankų	$5.24
Norvegijos, 100 kronų	$14.45
Olandijos, 100 markių	$39.78
Suomijos, 100 markių	$2.52
Švedijos, 100 kronų	$26.75
Šveicarijos, 100 frankų	$19.29

Lietuvos Pinigų Kursas

Siunčiant pinigus Lietuvon per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra skaitomas šitaip:

50 litų	$5.50
100 litų	10.50
200 litų	20.75
300 litų	31.00
400 litų	41.25
500 litų	51.50
600 litų	61.75
700 litų	72.00
800 litų	82.25
900 litų	92.50
1000 litų	102.75

Prie šitos sumos reikia pridėti 25 centai pašto išlaidų už kožną siuntinį. Norint pasiųsti telegramu — dar 50 centų daugiau.

Pilietinis karas Kinuose

Sun Jat-Sen iškeliaująs į Pekiną šiaurės vadų konferencijon

KANTONAS, Kinai, lapkr. 5. — Pranešama, kad Pietų Kinų vadas Dr. Sun Jat-Sen išvyks į Pekiną lapkričio 7 dieną šiaurinių provincijų vadų konferencijon, kur bus bandoma susitarti valstybės klausimais.

Mandžiurijos kariuomenė atvyko į Tientsina; 5000 rusų tarnauja Čangui.

TIENTSIN, Kinai, lapkr. 6. — Mandžurijos vado Čang Tso-lino kariuomenė, nuveikusi Pekino valdžios armiją praeitą naktį atvyko iš Šanhaikuano į Tientsiną. Pasak oficierų, toj Mandžurijos kariuomenėj esą 5000 rusų ir 400 japoniečių.

Atvykusią Mandžurijos kariuomenę Tientsino geležinkelio stoty pasitiko generolo Feng-Ju-Hsiango kareivių sargyba, kas parodo, kad Feng Ju-Hsiango santykiai su Mandžiurijos Čangu visai draugingi, ir pastarasis veikiausia aktingai dalyvaus organizavime Pekino valdžios, kurią dabar kontroliuoja Feng'as.

DU VAIKUČIU ŽUVO ŽEMEI UŽGRIUVUS

BAGALUSA, La., lapkr. 4. Du vaikai, 11 ir 7 metų, kelio pylimo kriausy iškasė, bežaizdami, urvą. Siemdviem bedirbant, žemė išviršaus nugriuvo ir abudu vaikučiu gyvus palaidojo. Tik kelioms valandoms praslinkus jie buvo atkasti negyvi.

DOVANOJO BAUSMĘ DEVYNIEMS KALINIAMS

SPRINGFIELD, Ill., lapkr. 5.— Gubernatorius Small dovanojo bausmę devyniems kaliniams, pasmerktiems del dalyvavimo rasinėse riaušėse East St. Louise septyni metai atgal. Septyni paleidžiamųjų yra negrai ir du baltieji.

DIDELIS GAISRAS

WHEELING, W. V., lapkr. 6.— Gaisras sunaikino du dideliu triobesiu, Davis, Burkham & Tyler Piano įstaigą ir Browne firmos įstaigą. Nuostoliai siekia 750,000 dolerių.

"Bolševikų" puolimai lenkų "kresuos" nesiliauja

Ostroge sudeginta dideli prekių sandėliai ir užmušta sargas ir policininkas.

VARŠUVA, Lenkija, lapkr. 6. — Tariamų bolševikų puolimai ant Lenkijos rytų pasienio miestelių nesiliauja. Eina del to stipri agitacija, kad butų paskirtas vidaus reikalų ministeris, turįs stiprią ranką, kurs sugebėtų tokiai padėčiai galą padaryti.

Buvęs premjeras Vitos pareiškė seime, kad imant aplamai kasdien esti po du tokiu puolimu ir plėšimu rytų pasieniuose.

Pastaruoju laiku "banditai" buvo užpuolę Ostrogą, kame jie sudegino didelius sandelių triobesius, vartojamus sukrauti prekėms prekybai su sovietų Rusais. Sandėlių sargas ir vienas policininkas buvo užmušti.

TRYS MOTERYS UŽMUŠTOS TRAUKINIUI SUDAUŽIUS AUTOMOBILĮ.

NORTHVILLE, Mich., lapkr. 5. — Greitasis Pere Marquette traukinys sudaužė skerskely automobilį. Trys automobiliu važiavusios moterys užmuštos.

MEKSIKA UŽDARO SAVO KONSULATUS KANADOJ

MEKSIKOS MIESTAS, lapkr. 6. — Šiandie išleistu įsakymu visi Meksikos konsulatai Kanadoje bus nuo lapkričio 20 dienos uždaryti.

AMERIKIETIS STUDENTAS NUSIŽUDĖ

PARYŽIUS, lapkr. 6. — Latinų kvartale nusižudė dailės studentas Wm. Schorr, 23 metų amžiaus, amerikietis. Atvykęs į Paryžių jis, sako, įpratęs vartoti opiumą.

BRADFORD, Pa., lapkr. 6. — Sudegė čia didelis garažas su apie 200 automobilių. Nuostoliai siekia apie 250,000 dolerių.

Tarptautinė opiumo konferencija

Kinų delegatas smerkia Europos valstybių politiką del opiumo Kinuose.

ŽENEVA, Šveicarija, lapkr. 6.— Tarptautinėj opiumo konferencijoj Kinų delegatas Sao-Ke Sze — jis yra Kinų ministeris Jungtinėms Valstijoms — aštriai kritikavo Europos didžiulių valstybių politiką del opiumo. Jų kolonijose tolimuose rytuose opiumas rukyti esąs plačiausiai vartojamas, ir iš čia platinamas tarp kiniečių. Delegatas Sze pareiškė, kad Portugalijos kolonija Makao geriausiai ir tarpstanti tik opiumu ir azartu.

Portugalų atstovas teisinos, kad jei Makao kolonija gaunanti nemažo pelno iš opiumo, tai tie pinigai esą suvartojami Kinų gyventojams kulturinti...

"JUODASAI MARAS" MAŽĖJA

LOS ANGELES, Calif., lapkričio 6. — Sveikatos vyriausybė sako, kad kova su "juoduoju maru" — ypatinga plaučių uždegimo epidemija — buvus sekminga ir kad epidemija imanti silpnėti. Per patsarasias dvi dieni miręs tik vienas ligonis.

KLERIKALAI KARTAIS PATYS SAVĘS GĖDIJAS

KAUNAS. [Ž.] — Seimo posėdy spalio 7 d., kuomet darbo federacijos atstovas p. Jočys pavadino žydų atstovus "spekuliantų atstovas," prisaikintas darbo federacijos Seimo atstovas X. priėjo prie korespondentų stalo ir prašė apie tai neskelbti laikrašty, sakydamas, kad kiekvienas įsikarščiavęs nenoromis ką nors blogo gali išsitarti. Gerai dar, kad "pačiam gėda" darosi.

Brangiausia Kalėdų Dovana Yra Pinigai

Niekuomi kitu nepalinksminsi taip gerai savo giminių Lietuvoje, kaip nusiųsdamas jiems kiek nors pinigų ant švenčių. Dabar yra laikas siųsti, kad išvengus susikimšimo silpnose Lietuvos pašto įstaigose.

Del greitumo, saugumo, patogumo ir pigumo, siųskit jiems pinigus per Naujienas telegrafu, kuris kainuoja tiktai

50 CENTŲ

Jei nėra reikalo skubintis, ir jei norite tik saugumo patogumo, paprasto greitumo ir dar didesnio pigumo, siųskit per Naujienas Paštu.

Iš kitų miestų reikalaukite musų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į musų raštinę arba į bile vieną sekamų skyrių:

AUŠROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAIČIO APTIEKA, 233 E. 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

KAUNO VALSTYBINĖ "AUŠROS" GIMNAZIJA

Kaunas. — Sekmadieny 12 spalių, 4 val. po pietų Valstybinės "Aušros" Gimnazijos salėje įvyko tos gimnazijos mokinių tėvų ir globėjų visuotinas susirinkimas. Susirinkime dalyvavo virš 80 tėvų bei globėjų — susirinkimą vedė baronas Šilingas.

Atidarius susirinkimą visų-pirma gimnazijos direktorius p. M. Biržiška padarė platų pranešimą apie gimnazijos vispusišką stovį. Iš p. direktoriaus pranešimo pasirodo, kad dabar gimnazijoje mokinasi 700 mokinių (praėjusiais mokslo metais mokinių tebuvę 650). Pasak p. Biržiškos mokslo norinčiųjų skaičius kaskart žymiai didėja, bet del stokos gimnazijoje vietos nėra galimybės visus norinčius mokytis sutalpinti. Šį rudenį prisiėję atsakyti daugiau kaip 100 vaikų išlaikiusių kvotimus stoti į gimnaziją. Be to, virš šimtui vaikų prašę priimti į "Aušros" gimnaziją iš Kauno lenkų gimnazijos, bet gi nesant vietos tebuvę priimta vos keli vaikai. Tėvai, kurie prašysis iš lenkų gimnazijos, kad jų vaikus priimtų į lietuvišką "Aušros" gimnaziją motyvavęsis įvairiais motyvais — vieni iš jų iš lenkų gimnazijos norėję pervest savo vaikus į lietuvių gimnaziją delto, kad toje gimnazijoje už mokslą reikią mokėti bent kelius šimtus litų, o lietuvių gimnazijoje tik 50 litų už ištisius metus (sulig naujų taisyklių nuo naujų 1925 metų ir lietuvių valstybinėje "Aušros" gimnazijoje už mokslą vienam vaikui jau reikės mokėti 100 litų).

Lietuvių valstybinės "Aušros" gimnazijos stovis sanitariniu bei higienos žvilgsniu yra nekoks — mokiniai klasėse susikimšę vienoj klasėje po 40—60 žmonių. Be to, gimnazijoje mokslas tęsiasi nuo 7 v. 30 m. ryto ligi 10 val. vakaro. Per tai kad tuose pačiuose gimnazijos rumuose be savųjų mokinių mokinasi dar Komercijos ir Vidurinės Keturklasės Mokyklos mokiniai. Viso "Aušros" gimnazijos rumuose per dieną mokinasi ligi 1,400 mokinių.

Po p. Biržiškos pranešimo buvo perrinktas Tėvų Komitetas susidėdąs iš 16 žmonių ir po tam susirinkusieji iškėlė visą eilę sumanymų bei pageidavimų mokslo ir pačios mokyklos reikaluose. Tarp iškeltų sumanymų labiaus yra pažymėtini sekantieji: p. Šalčius iškėlė pageidavimą, kad "Aušros" gimnazija, kurį dabar randasi pačiam miesto centre kame del įvairaus keliamo triukšmo gatvėse laike pamokų gimnazijoj mokytojai stačiai negali susikalbėt su mokiniais butų iškelta kur nors į priemiestį. P. J. Damijonaitis reikalavo sumažinti gimnazijoje lotynų kalbos pamokas, nes toji kalba esanti ne svarbi. Kiti dar reiškė pageidavimus, kad pavasario metu mokinius paleistų ant vakacijų ne pabaigoje birželio, kaip iki šiol buvo praktikuojama, bet pradžioje birželio, kad butų ruošiamos mokinių ekskursijos mokslo metu, pagerinti mokiniams medicinos teikimas ir t. t.

— Lietuvos darbininkas.

NAUJAS STIKLO FABRIKAS

Kaunas 16 spalių. — Šančiuose Kauno priemiestyje žydas pil. Tubinas prieš 5 savaites atidarė stiklo fabriką. Naujai atidarytame fabrike 4-riems mašinoms dirba įvairių ryšių butelius — daugiausia valstybiniam degtinės monopoliui. Darbininkų naujame fabrike dirba apie 150 žmonių.

Gi susibankrutijusis ir sustojusis Petrašunuose (5 kilometrai nuo Kauno) praėjusią žiemą Pirmasis Stiklo Fabrikas Lietuvoje vis dar tebestovi ir po šiai dienai.

— Lietuvos darbininkas.

Ar jus žinote, kad

Lietuvoj Klaipėdos apielinkė pirko 4,000 karvių iš Belgijos, taipgi kiaulių ir avių. Ar jus žinote, kad skonis 100% gryno Turkiško tabako Helmaruose privers jumis greit suprasti skirtumą tarpe gardžių cigaretų ir paprastų cigaretų. Kaip kiti jus džiaugsitės permainę į Turkiškus.

STRAIPSNIS 97

KAIP PENĖTI NAUJAGIMĮ

Kuomet kudikio gimimas palaimina motiną, ji turi suprasti, kad jis gimė su teise gauti geriausią priežiūrą ir maistą. Nors mokslas per metų metus bandė surasti dirbtiną maistą, kuris prilygtų motinos pienui, bet jam dar nepavyko. Todel jusų kudikis turi teisę tikėtis krutų.

Pienas krutyse pasirodo tik trečiojo dienoje po gimdymo. Žindymo pirm to laiko akstina krutis. Reikia kad praeitų bent šešios valandos po pirmo žindymo, kad motina atsigautų. Kudikį reikia žindyti tik keturis sykius per pirmas 24 valandas. Bet reikia duoti jau abi kruti šį sykį. Žindymo tarpais reikią duoti kudikiui du ar tris šaukštus vandens, kuris pirma reikia išvirinti ir atšaldyti. Yra saugiau išvieno vartojimo.

Pienui pasirodžius, paprastai trečioje dienoje, kudikis turėtų gauti šešius žindymus per 24 valandas, kas tris valandas per dieną, ir vieną sykį nakty.

Jei reikia, išbudink kudikį, nes tas netik pratina jį prie reguliariškumo, bet ir motinai pavelija geriau laiką virinti ir atvėsinti vandenį pirm kiek-sutvarkyti darbui ir pailsiui.

Penint reikia vartoti vieną krutį sykiui. Ją reikia kad gerai iščiulptų, tada pieno bus užtektinai. Žindyti reikia neilgiau 20 minutų.

Nustatant penėjimo valandas, gerai yra padaryti, kad penėjimas pripultų lygiai ant valandų. Tada laikrodžio mušimas primena žindymo laiką ir palengvina motinai atmintį.

Jei pienas sunkiai pasirodo, arba tekėjimo neužtenka, nenusiminк ir kudikio nuo krutų neatimk. Pieno tekėjimą nustato kiekis darbo, kurį kūdikis atlieka žaisdamas.

Per pirmas dešimtis dienų kūdikis turi gauti apie dvi uncijas pieno kiekvieną sykį. Pasveriant jį tuoj pirm ir po žindymo galima patirti, kiek jis suvalgė. Jei kudikis negauna užtektinai, tai gali buti reikės pridėti pieno iš kitur iš bonkutės. Čia reikia atsargiai elgtis, kad šitas pienas butų grieztai šviežias, saldus ir grynas. Jei kįla abejonių, geriau vartoti patikėtiną kondensuotą pieną.

Kudikį turi laikyti sveiką ir stiprų. O tas didžiumoje priklauso nuo maisto, kurį duodi. Reikia jį kasdien mazgoti ir reguliariškai penėti. Jei negali jo žįsti, bandyk Borden's Eagle Pieną — padarytą iš riebaus karvių pieno ir cukraus — ypatingai kudikiams. Gydytojai iš visur jį rekomenduoja del jo kokybės ir vienodumo. Per keletą gentkarčių Amerikietės motinos išauklėjo savo kudikius su Borden's Eagle Pienu. Jos tą darė delto, kad Eagle Piena rekomendavo draugai ir delto, kad rado jį užganėdinančiu.

Skaityk šitas straipsnius kas savaitę atydžiai ir pasidėk ateičiai.

Phone Boulevard 9641
A. KAIRIS
Murinimo ir budavojimo generalis KONTRAKTORIUS
3352 So. Halsted St.,
Namai 3356 Lowe Ave.

Complete in Itself

Išgalanda razor geležėlę be išėmimo jos iš kotelio. Greitai ir gerai. Visas setas — razor su dirželiu ir ekstra peiliukais, $1.00 ir augščiau.

Valet Auto-Strop Razor

Tautiška Draugystė Lietuvos Dukterų
Rengia
IŠKILMINGĄ GANFERĮ
BALIU!
MILDOS SVET.,
3142 So. Halsted St.
Subatoj, Lapkričio 8, 1924
Pradžia 7 val. vak.
Bus vienas iš gražiausių vakarų. Kviečia visus
KOMITETAS.

Lietuvon ant KALĖDŲ

Jei manai važiuoti Lietuvon apsilankyt ar gyvent — važiuok su

NAUJIENŲ PALYDOVU

Pavesk Jam savo rupesčius ir klapatus ir jausk kelionėje kaip namie. Dabar yra laikas pradėti rengtis ir iškalno užsitikrinti sau sugrįžimą.

NAUJIENŲ KALĖDINĖ Ekskursija važiuoja didžiausiu U. S. Laivu

LEVIATHAN GRUODŽIO 6-tą

ir kiekvienas keliauninkas bus Lietuvoje prieš pat Kalėdas ir parveš džiaugsmą ir dovanas savo giminėms. Kreipkitės į Naujienas ir busit aprupinti visais reikalais.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

KUOMET motina turi laimės sulaukti kūdikio, ji turi suprasti, jog jos kūdikis gimė su įgimta teise gauti geriausią globą ir geriausį galimą maistą. Vienok, yra tūkstančiai motinų, kurios negali žindyt savo kūdikio, ir duoti jiems atsakantį maitinimą, reikalingą jų pilnam vystymuisi.

Toms motinoms daktarai rekomendavo ir išrašė Borden's Eagle Pieną per virš 65 metų, kaipo vienatinį saugų ir išbandytą pavaduotoją motinos pieno.

Kadangi Eagle Pienas yra lengvai ir greitai suvirškinamas ir patiekia kūdikiui maistingą peną, kuris nenuvargins jo švelnaus skilvio ir žarnų.

Jūsų kūdikis del palaikymo atsakančios sveikatos, turi būti maudomas kas dien, aprengiamas patogiomis drapanomis, ir valgydinamas maistingu penu.

Jeigu jūs norit gauti dykai nurodymus jūsų kalboje, kaip maitinti kūdikį su Eagle Brand Pienu ir padaryti jį tvirtu ir sveiku, išpildykit sekantį kuponą ir prisiūskit mums.

KUPONAS
Pažymėkit, katrą Norit
Penėjimo Instrukcijos | Kūdikių Valgiai | Kūdikių Knygą
VARDAS .....
ADRESAS ..... (Lithuanian) 6

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BUILDING NEW YORK

Nauji Tru-Fit Akiniai DYKAI Išbandimui 1924

Puikus Shell rėmai pagražina veidą.

Nesiųskite nė cento aš užsitikiu jums

ATSIUSKITE KUPONA ŠIANDIEN.
Ritholz Spectacle Co., Dept. F.L. 204 1462-64-66 W. Madison St., Chicago, Ill
Atsiųskite man porą akinių del 10 dienų DYKAI IŠBANDYMUI. Jei man jie patiks aš užmokėsiu $3.98. Jei ne, aš sugrąžinsiu juos ir už tai nieko nereikės mokėti.
Vardas ..... Aruožius.....
Pašto, Ofisas .....
Gatvė ir numeris .....
Box No ..... R F D ..... State

NESIUSKITE PINIGŲ
Aš neprimsiu nei vieno cento kol jus nebusite užganėdintas. Aš garantuoju tikrą pritaikymą ar bu nerokuosiu jums nieko. Aš pertikrinau daugiau kaip 200,000 vyrų ir moterų, kad mano didelė "True Vision" akiniai, su gražiais shell rėmais, yra puikiausi ir stipriausi akiniai kokius galima gauti. Jie apsaugos jusų akis, prašalins akių nuovargį ir galvos skaudėjimą. Aš tik reikalauju atsiųsti savo vardą, adresą ir amžių.

Kuomet gausite užsidėkite kaip lengvai ir parankiai jie pritinka ir jus galėsite skaityti, siuti, aiškiai matyti toli arba arti, dienos šviesoje ar prie lampos.

Jei po devėjimui 10 dienų ir naktų jus busite užganėdintas jais ir manysite, kad jie yra lygus akiniams kur kitur mokama $15, atsiųskite tik $3.98, arba sugrąžinkite juos ir už tai nereikės mokėti. Pabandykite juos DABAR — Jie SIUNČIAMI DYKAI. Išbandykite juos 10 pilnų dienų mano Riziku ir mano išlaidomis. Atsiųskite kuponą tuojau. Nesiųskite pinigų!

Valkus gold filled antausiai nesučels labiausiai nenukėsių ausų

NOREDAMI PIRKTI, PARDUOTI AR MAINYTI VISADOS KREIPKITĖS PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENT SALESTAX INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigus ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
127 N. Dearborn St., Room 1117
Telef. State 7521
Vakarais ir nedėlios rytą:
3335 So. Halsted St.
Telef. Yards 0141 ir Yards 6894
Panedėlio vakare:
4601 So. Marshfield Ave.
Bylos visuose teismuose. — Abstraktai. — Ingaliojimai. — Paskola pinigų 1- ir 2- morgičiams.

J. P. WAITCHES
Advokatas
MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street,
Kambariai 514 ir 516
Telefonai Randolph 5584 ir 5585
VALANDOS: Kas dieną, išskiriant Subatas ir Šventes, nuo 9 iki pietų.
ROSELAND'O OFISAS:
10717 S. Indiana Avenue,
Telefonas Pullman 6377.
VALANDOS: Kas dieną nuo 2 iki 9; Subatomis visą dieną; Šventėmis iki pietų.
SPECIALISTAS ant egzaminavojimo apstraktų ir padarymo kontraktų, dokumentų ir visokių popierių. Veda visokius sudus.

A. A. Olis
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakarais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose Teismuose. Egzaminuoja Abstraktus, Padaro pirkimo ir pardavimo Dokumentus ir įgaliojimus
7 South Dearborn Street
Telefonas Randolph 3261
Vakarais: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1667.

Tel. Dearborn 9057
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
77 W. Washington St. Room 911
Tel. Central 6200
Cicero Utarninko vakare
1314 S. Cicero Av. T.Cicero 5036
Ant Bridgeporto Seredoj nuo 6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T.Boul. 6737

KORESPONDENCIJOS

Racine, Wis.

T. M. D. Winconsino Valstijos apskričio parengimas išėjo pasekmingai. — Išnešta rezoliucija reikale Vilniaus. — Nutarta statyti nuosavią svetainę.

Spalių 26 d., 3 val. po pietų, Turner Hall įvyko T. M. D. Wisconsino Valstijos Apskričio bendrai visų kuopų ruoštas parengimas, duodamas rengėjams geras pasekmes. Pirm pradėsiant pildyti programą, tvarkvedis pranešė kad turys pagamintą rezoliuciją reikale atvadavimo mus Lietuvos sostinės Vilniaus; perstatyta p-lę M. Petkiutę ją perskaityti, po perskaitymo visa publika vienbalsiai priėmė. Kopijos priimtos rezoliucijos patalpinta vietiniame anglų dienraštyj "Journal News." Kopija pasiųsta į Washingtoną dabartiniam prezidentui Calvin Coolidge.

Programas išpildytas sekantis: sulošta vieno veiksmo komedija "Gaila Usų," Vaizdas "Lietuvos Giriose" ir juokai vieno atidengimo "Vedusių Meilė." — Deklemacijos: "Senas Nevedęs," Kaip merginos renkasi vaikiną, Dainuota šios dainos: "Plauk dainelė, plauk," trio, "Rožės" — solo anglų kalboje "Ilgėjimas Tėvynės" duetas, "Nemunas," "Myliu Lietuvą trio ir "Rutų darželyje" solo. Prie extra šoko "Arabic" šokį. Programas užbaigtas visiems drauge giedant Lietuvos himną. Užbaigus programą kaip 6 val. vak. tęsėsi šokiai iki 11 val. v. Laike šokių leista ant išlaimėjimo "Dr. V. Kudirkos raštai" ir "Kulturos Istorija." Kudirkos raštus laimėjo viešnia iš Milwaukee p. Stasė Beržienė, "Kulturos Istorija" teko vietiniam Mykolui Vijunui. Buvo ir lakiojanti krasa; daugiausiai atviručių gavo viešnia iš Kenosha p-lė Adolfina Radavičiutė, ja teko pirma dovana, rausvai žibantys karoliai; antra dovana teko taip jau kenoshietei p-lei Lucijai Balčaitytei — veidrodis Trečią dovaną gavo S. Beržienė, milwaukietė — saldainių dėžutę. Iš vyrų laimikis teko svečiui p. Kelpšui kenoshiečiui, tvirta tautiška pipkė. Svečių privažiavo iš visų apilinkinių kolonijų; poras automobilių, G. Radvilos ir J. Paulausko, atvyko iš Chicagos. Rengėjai nesitikėdami tiek daug svečių turėti, bevaišinant šio to truko, bet tuojaus buvo pristatoma ir nė vienas neliko alkanas. Primylėti svečiai linksmi iš toliaus atvykę kaip 10 val. vak. pradėjo atsisveikinti ir vykti į namus. Viskas gražiai, tvarkiai užbaigta 12 val. nakties.

Dar apie progaramą. Su mažais dapildymais šiaip didžiumą išpildė Milwaukee T. M. D. 60 kuopos Dailės Ratelis. Lašiant "Gaila Usų" gerai atsižymėjo kaipo geri gabūs lošėjai Anzelmo Domauskio rolėj — Antanas Krotavičia Emilijos — A. Mazurkevičiutė ir Daratos M. Butkienė.

Publikai geriausiai tiko tai "Lietuvos Giriose" ir turiu pasakyti, kad tas liudnas vaizdas didelį įspudį darė į žiurėtojus, daug primenantis praeities laikus ginčtiniame krašte —Lietuvoje. Apskričiui grino pelno liko $130. Reikia gerėtis ir linkėti, kad naujas apskritis pirmu savo pasirodymu tokį gražų programėlį suruošė ir nemažai pelnė.

Šis T. M. D. apskritis per penkis mėnesius savo gyvavimo daug nuveikė, sutvėrė dvi naujas T. M. D. kuopas, So. Milwaukee ir Waukegane o su pirmu parengimu pelnė apšvietos reikalams virš šimtinės. Viską galima atlikti, reikia turėti tik norą, pasiaukavimą ir vienybę. T. M. D. visos kuopos prie Apskričio sutartinai darbuojasi, už tai yra kuodžiaugtis.

Taipgi jaučiu darbininkams p. Samalionienei, Grigaliunienei, Šimenienei, Žiliui, Matkui Grigaliunytei, Vijunui, Kaspučiui ir kitiems. Su geraširdžiais žmonėmis galima atlikti kilnus darbai.

—o—

L. D. Kliubas laikė susirinkimą savo svetainėje spalių 29 d., 8 val. vakare. Nutarta ruošti lietuvišką "Vodeveilį lapkričio 16 d., Turner Hall. Svetainė paimta ir parengimos įvyks. Jame bus visko, svarbiausia tai tas, kad publika pirmu syk matis scenoje pasirodantį L. D. K. stygų orkestrą. Visas programas susidės iš 15 numeriu. Po programui tęsis šokiai, kaip paprastai, kad esti. Nutarta Dėkavonės dienoje kepti kalakutus ir sukvietus Kliubo narių tėvus, motinėles jaunučius broliukus ir sesutes jais vaišinti, o patys kliubiečiai kiekvienas rodys savo gabumus; sutaisysime tam tikrą programėlį kuriame visi nariai dalyvaus.

Padaryta didžios svarbos nutarimas — statyti nuosavą svetainę. Išrinkta komisija N. Mockus, M. Kusparaitis ir M. Petkiutė. Išrinktoji komisija visu pirma kreipsis į kitų kolonijų prityrusius veikėjus, žinovus tame darbe. Gavę plačias informacijas ir patarimus imsis gyveniman vykinti nuosprendį. Mus progresyvių lietuvių visų yra noras, statyti svetainę. L. B. ir S. Dr-stė buvo vienam susirinkime pakėlus klausimą, gavo pritarimo didžiumos narių, dabar laukia metinio susirinkimo, kuriame, beabejo nuspręs kad reikia lietuviams nuosavios svetainės. Stos drauge į tą darbą. Mes svetainę Racino lietuviai už metų laiko turėsime, apie tai ginčytis nereikia. Pas mus yra noras, sutarimas, kad turėti savą svetainę, ją ir pastatysime. Gal kuris sakysite iš kur gausime pinigų statymui svetainės? Jų rasis kiek reikės mes, norintieji turėti svetainę, sudėsime. Bendrai lietuviai svetaines įgyja ne su su kruva pinigų, bet sugyvendami santaikoje. Kur susitarimas, vienybė esti, ten dideli darbai atliekami. "Akys baisininkės, rankos darbininkės." Mes kreipkime domę dauigausiai, kad sutarimą palaikius, o pinigų, brolyti, bus. Pavyzdžiu, mums gerai žinomi pažįstami kaiminai kenoshiečiai. Buvo pradėję ir varė darbą svetainės statymo. Delko jie svetainės nepasistatė taip jau visiems žinoma — kad sutarimo tarpe save neturėjo. Pinigų turėjo, bet komunistai užsispyrė sutartiną darbą išardyti, išardė susitarimą, visi kiek kuris pinigų buvo įdėjęs, gavo su palukonis. Aišku dabar visiems, kad pirmu pirmiausiai mes stengsimės vienybę palaikyti noras svetainę įgyti keletas metų mumyse įsigyvenęs. Sutartinai veikiant rasis pinigų, o su jais svetainė stosis. Tuomet tik jausimės atlike savo užduotį. Kas ir kaip bus veikiama pranešiu vėliaus.

— M. Kasparaitis.

EPIDEMIJA NIKARAGUOJ

MANAGUA, Nikaragua, lapkričio 5.— Granadoj ėmė siausti šiltinės ir tymų epidemijos. Ligos siaučia ypač tarp vaikų. Įregistruota 1,500 susirgimų.

ALPA

Bohemian Importuoti Apyniai su Salyklu, setas $1.00.

Galima padaryti turtingą ir gerą gėrimą. Mes turime visus kitus apynius ir salyklą ir skystimų išsunkimus. Klauskite jusų groserninko.

Alpa Malt Extract Co.
2428 W. 47 St.
Phone Lafayette 1104

Virš 160,000 taupymo depozitorių, įskaitant didelį skaitlių **LIETUVIŲ** patyrtina saugumą, patarnavimą ir parankumą šios Bankos.

Saugumas del Taupymo

yra užtikrintas per First Trust and Savings Bank. Šis bankas yra valdomas šėrininkų FIRST NATIONAL BANK of CHICAGO. Bankas turi virš $40,000,000,00 kapitalo, surplus ir neišdalinto kapitalo ir virš $350,000,000 resursų. Atdaras del taupymų visą dieną subatoje iki 8 val. vakare.

FIRST TRUST AND SAVINGS BANK

C. E. Schiffner, Chairman. Melvin A. Taylor, Prezidentas.

Randasi ant žemutinio floro Dearborn, Monroe ir Clark Streets,

Taip, Nėra Juokai!

"Mano Tėvas ir broliai ruko HELMARS ir suprantama aš taipgi juos rukau, nes ištiesų jei HELMARS yra geri jiems, tai jie ir man yra taip pat geri!"

HELMAR Turkiški cigaretai susideda iš gryno Turkiško Tabako. Paprasti cigaretai susideda iš pigaus maišyto tabako. Štai kodel HELMARS skiriasi nuo visų maišyto tabako cigaretų, kurie pekuojami pundeliais.

HELMARS yra absoliutiškai gryni ir įpekiuoti į kartono skrynutes, kad jie nelužtų.

Kaip kiti, taip ir jųs džiaugsitės permaina į Turkiškus

Anargyro Gamintojai augščiausios rųšies Turkiškų ir Egyptiškų cigaretų pasauly

BOXES of 10 or 20

DOVIERNASTIS
(Ingaliojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti doviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kaslink nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienų ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedimui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul keripiasi į Naujienų ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiriame bylas geriausiems savo dalyko žinovams.

NAUJIENOS
Teisių Skyrius
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

"Dirva" Persikėlė Naujon Vieton

"DIRVA"

MOKSLO, LITERATUROS ir POLITIKOS SAVAITRAŠTIS

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00

"DIRVOS" AGENTURA SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ ir PARTRAUKIA GIMINES Į AMERIKĄ

"DIRVA"

3352 SUPERIOR AVE. CLEVELAND.

Mrs. MICHNIEVICZ-VIDIKIENE
AKUŠERKA
3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką patarimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagelbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirenka teisingai akinius Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Akiniai nuo $4.00 ir augščiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

DR. SERNER, O. D.
Lietuvis Specialistas

Turėk švarias, sveikas akis
Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvargę, silpnos, skaudžios arba ašaroja, tuojaus ateik pasitarti.
Akiniai $5 ir augščiau
Valandos nuo 1 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12.
3333 So. Halsted St.

Dr. J. M. Chrzan
Specialistas ligų: skilvio, žarnų ir plaučių. Gydo gerai šlapumo ligas.
1046 Milwaukee Ave., kamp. Noble St.
Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Haymarket 9149. Res. Keystone 4130.

Tel. Lafayette 3848
Po 10 vak. šaukit Lafayette 3826
Rez. 3359 So. Western Blvd.
DR. ROY H. FREEMAN
Gydytojas ir Chirurgas
3825 So. Kedzie Ave.
Ofiso valandos: 8-9 A. M., 1-3 ir 6-8 P. M., nedėlioj 11-12 tiktai.
CHICAGO, ILL.

Tel. Lafayette 4223
Plumbinb, Heating
Kaiko lietuvis, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasirįžę tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 deina
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107 ....
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
Telephone
Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4442 So. Western Ave
Tel. Lafayette 4146

Tel. Blvd. 8189
M. Woitkewicz
BANIS
AKUŠERKA

Turiu patyrimą. Pasekmingai patarnauju moterims prie gimdymo kiekviename atsitikime. Teikia ypatiška prižiurėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN
—IŠ RUSIJOS—
Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.
Telefonai: Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4136
3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.
Special: Nedėlioms ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga del naumų, šaukite Boulevard 4136 arba Drexel 0950.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 17 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois
Specialistas džiovos
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.
Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 dieną. 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterų ligų
1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 0537
DR. MARYA DOWIAT—SASS
1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 deina, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191
Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų. Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos 1—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis iš šventadieniais 10—12 dien.

Dr. Benedict Aron
Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prosfect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių sutarčių telefonuokit Prospect 0610

Jei abejoji akimis, pasiterauk
Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 So. Ashland Ave.
Kampas 47-tos ant 2 lubų
1801 Blue Island Ave.
Phone Roosevelt 2025

Francuziškas Daktaras
Specialistas kraujo ,odos, chroniškų ir slaptų ligų
Gydo su pagelba naujausių metodų X-Ray Spinduliai
Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko
Telefonas Canal 0464
Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10.
Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet;
Biuras 4204 Archer Ave.
Kampas Sacramento Ave.
V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30
Telefonas Lafayette 3878-7716
Dr. J. W. Beaudette

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by The Lithuanian News Pub Co Inc

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada,
$7.00 per year outside of Chicago,
$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiam	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per nešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiam	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Vakar "Naujienose" buvo įdėta tokia žinia iš Klaipėdos:

"Suimtas del šnipavimo Lenkijos valdžiai lenkų dienraščio korespondentas Kaune, Vlodzimierz Galin, teismo pasmerktas mirties bausmei, tapo nužudytas."

Kam to žudymo reikėjo? Šnipas, kuris tapo **suimtas** nėra pavojingas valstybei. Vieno šnipo nugalabinimas nesulaikys kitų šnipų nuo šnipavimo, o tiktai sustiprins **neapykantą** tarpe Lietuvos ir Lenkijos.

Lietuvos valdžia, kuri giriasi savo "krikščioniškumu", turėtų but humaningesnė — tuo labiaus, kad aktualio karo tarpe Lietuvos ir Lenkijos nėra.

Chicagoje ir visoje Cook kauntėje komunistinės Am. Darbininkų Partijos kandidatas į prezidentus, William Foster, gavo viso apie **tukstantį** balsų.

Šioje valandoje, kuomet dar truksta žinių iš keliolikos precinkt'ų, Fosteriui yra priskaitoma 988 balsai. Tuo pačiu laiku Socialist-Labor partijos kandidatui priskaitoma 1,346 balsai. Taigi komunistai yra toli atsilikę net nuo tos pusgyvės Socialist-Labor partijos, iš kurios jie patys juokės! Chicaga gi yra komunistinio judėjimo **centras** Amerikoje.

O progresistų ir socialistų kandidatas, La Follette, gavo Cook kauntėje beveik 200,000.

Kokia gi **nauda** iš to, kad komunistai anąmet suskaldė Socialistų Partiją ir paskui per keletą metų vedė prieš ją šlykščią agitaciją?

Jie žadėjo sukurt šioje šalyje "masinį revoliucinį" judėjimą, bet, vietoje to, jie sukurė tiktai **mažiukę rekšnių grupę,** su kuria darbininkų masės visiškai nesiskaito.

Dvidešimts suviršum metų atgal tokion beviltėn padėtin, kaip dabar kad yra komunistai, buvo patekusi De Leono Socialist-Labor partija. Protingesnieji socialistai tuomet atsimetė nuo jos ir ėmė organizuot **Socialistų Partiją.** Pastaroji jau buvo pasiekusi daugiaus kaip šimto tukstančių narių ir netoli milijono balsų ir buvo bevirstanti **tikra masine darbininkų partija.** Bet atėjo bolševikų apmulkintieji karštakošiai ir sudraskė ją.

Patys draskytojai tečiaus šiandie stovi prasčiaus, negu nabašninko De Leono partija. Ką gi jie dabar toliaus darys? Iki ateinančių rinkimų jų "partija" veikiausia bus sutirpusi.

Socialistų Partija, nors labai susilpninta, vis delto šiuose rinkimuose pasiekė šio-to: **ji susiartino su stambiomsioms darbininkų organizacijoms.** Dabar atsirado pamatas darbuotis toliaus už pastovų tų darbininkų suvienymą politikos srityje.

Keturi milionai balsų, kurie tapo paduoti už progresistų kandidatus, nėra labai didelė jėga, palyginant su 30 milionų visų balsuotojų, dalyvavusių antradienio rinkimuose. Bet **kai del pradžios,** tai nemaža skaitlinė. Nė vena darbo žmonių partija pasaulyje nėra gimusi, turėdama tokį skaičių pritarėjų.

Keletas draugų, gerai pažįstančių Chicagos rubsiuvių nusistatymą, pasakojo mums, kad daugelis jų šį kartą balsavę **už republikoną Coolidge'ą,** nežiurint to, kad amalgameitų unija oficialiai stojo už La Follette'ą. Mat, ir rubsiuviai buvo patikėję, kad be Coolidge'o išnyksianti "prosperity".

Įdomiausia tečiaus yra tai, kad republikonų kandidatui davė savo balsus dažnai tie žmonės, kurie karščiausia rėkavo už "draugą Fosterį". Iki rinkimų dienos jie šaukė "Hurrah for comrade Foster!" Bet kai atėjo laikas balsuoti, tai — "Well, draugas Fosteris negali but išrinktas, todel geriaus balsuosiu už Coolidge'ą, kad nesustotų darbai!"

Taip jie ir darė. Jeigu jie butų darę ne taip, tai kokiu budu butų galėjęs komunistų kandidatas visame Chicagos mieste gauti mažiaus kaip 900 balsų, — kuomet į vieną tiktai svetainę, kur Fosteris kalbėdavo, prisirinkdavo trissyk tiek!

Komunistų agitacija už Fosterį galų gale pasirodė niekas kita, kaip tiktai priemonė atitraukti balsus nuo La Follette'o ir atiduoti juos Coolidge'ui.

Taigi "proletariška revoliucija" kolkas neįvyks. Protaujantys darbininkai dabar ims galvot apie tai, kaip geriaus suorganizavus savo jėgas.

Apžvalga

TIESA

Prieš rinkimus "Draugas" dėjo straipsnius, įrodinėjančius kad iš La Follette'o pusės Amerikai grasinąs pavojus, nes tas progresistų kandidatas norįs "panaikinti" Aukščiausįjį Teismą. Tai buvo agitacija už Coolidge'ą.

Bet po rinkimų Chicagos katalikų laikraštis pripažįsta visgi, kad republikonų kandidato laimėjimas yra **pinigų maišo** laimėjimas. Jisai sako:

"La Follette'as surinko vos menkas sumas kampanijos išlaidoms. Davis'o šalininkai ir-gi nedaug geriau pasirodė. Tuomtarpu Coolidge'o draugai stambesnieji kapitalistai trumpu laiku paklojo daug milionų dolerių. Turėdami pinigų ir galingesnę spaudą respublikonai nesunkiai laimėjo rinkimus. Dar kartą gavome įsitikinti, kad visuomenės nuomonei nustatyti svarbiausia turėti pinigų propagandai ir balsams skaityti; pastačius prie urnų 'savo žmones' galima visuomet rinkimus laimėti. Juk dar toli tie laikai, kada demokratija pasiliuosuos iš dolerio globos. Ir dar negreit žmonės išmoks savo galvomis protautai, ypač ten kame finansinė atmosfera ir trukšmas užtroškina intelekto pajėgas."

Tai yra tiesa. Bet prieš tą pinigų galybę reikia kovoti, o ne remti ją!

Kiek laiko atgal mes pakartojome vieno bolševikėlio žodžius, parašytus Brooklyno "Laisvėje", apie tai, kad lietuvių komunistų organizacija **visai neskaitlinga nariais.** Prie tos progos mes pastebėjome, kad kitaip ir buti negali, kadangi prie komunistų dedasi tiktai arba nieko neišmanantys apie darbininkų judėjimo istoriją tamsuoliai arba norintys pasipinigauti iš tamsuolių šarlatanai.

"Laisvės" bolševikėlis labai supyko už tai ir prirašė keletą špaltų asmeniškų kolionių "Naujienų" redaktoriaus adresu, reikalaudamas tarp kitko, kad "Naujienos" su "Keleiviu" "nekištų savo purvinų nosių į darbininkų klasės reikalus".

Šitas bolševikėlio atsakymas ne sumuša musų pastabą apie komunistus, bet **patvirtina** jos teisingumą. Nes rašyti, kad tas arba tas laikraštis **neturįs teisės** kištis į darbininkų klasės reikalus, yra didžiausia arogancija ir kvailybė, kokią tiktai galima sau įsivaizduoti. Darbininkų klasės reikalai nėra jokio žmogaus jokio laikraščio ir jokios partijos monopolis. Jie gali ir turi rupėti visai visuomenei ir kiekvienam žmogui, kuris toje visuomenėje gyvena. Tokio asilo, kuris drįstų sakyti, kad tiktai jisai vienas arba tiktai jo vieno partija galinti kalbėti apie darbininkus, tur-but dar svietas nėra matęs.

Mums nesvarbu, ar tame žioplame bolševikėlyje yra daugiaus kvailumo, ar humbugo; bet kad jisai yra labai panašus į humbugierių mėginantį apgauti **dar kvalesnius už save,** tai aišku. Jisai rašo:

"Engelsas, Marksas ir Leninas taipgi buvo komunistai, prigulėjo prie komunistinės partijos."

Tiesa, bet tiktai apgavikas gali sakyti, kad Engelso-Markso komunizmas buvo toks pat, kaip Lenino.

Marksas Pirmojo Internacionalo steigiamam adrese pareiškė, kad dešimties valandų darbo dienos įstatymas, kuris apie vidurį pereitojo šimtmečio iškovojo Anglijos darbininkai, buvo svarbus **praktiškas laimėjimas ir darbininkiško principo pergalė.** Jisai tuo budu stojo **už** įstatymus, apsaugojančius darbininkus. O bolševikiški komunistai su Leninu priešakyje visus tokius įstatymus ir kovą už juos pasmerkė, kaipo "darbininkų mulkinimą", kaipo "kontr-revoliucinį" dalyką!

Marksas, aprašydamas Paryžiaus Komuną 1871 metų, išgyrė ją, kaipo **demokratingiausią** tuo laiku pasaulyje valdžią, kurioje visa vyriausybė buvo renkama **visuotinu balsavimu,** kuri aukščiaus už viską gerbė **nuomonių, spaudos, žodžio, susirinkimų ir organizacijų laisvę** (nežiurint to, kad Komunai visą laiką reikėjo vesti karą su buržuazine Versalės valdžia!). O komunistas Leninas Rusijoj **panaikino** ir visuotiną balsavimą ir visas pilietines laisves ir patį **demokratybės principą pasmerkė.** Lenino gi įpėdiniai Rusijoje šiandie priėjo net prie to, kad neduoda jokios laisvės ir **komunistų darbininkų opozicijai** savo partijoje!

Marksas tame pačiame Paryžiaus Komunos aprašyme išgyrė ją už tai, kad ji buvo labai **humaninga** (žmoniška) apsiėjime su savo politiniais priešais. Kuomet Versalės valdžia **sušaudydavo** kiekvieną patekusį į jos rankas komunarą, tai Komuna nenubaudė mirtim nė vieno savo priešo, nors ji buvo suėmusi daug jų beužsiimant šnipinėjimu arba teikiant pagelbą kariaujančiai prieš Komuną Versalės valdžiai. Be to, Marksas savo susirašinėjimuose su Engelsu **pasmerkė** didžiosios Francijos revoliucijos **terorą,** sakydamas, kad jakobiniečiai, galabijusieji savo priešus 1793 metais, tai buvo **"persigandę buržuipalaikiai".**

O ką darė Leninas, kuomet valdžia pateko į jo rankas? Jisai įvedė **žiauriausią** terorą ir įsteigė **kruviną "Črezvyčainą Komisiją"** (Črezvyčaiką arba Čeką), kuri, lyg plėšrus žvėris draskė ir dar tebedrasko visus, kas tiktai išdrįsta išsižioti prieš valdžią, —nepaisant, ar tai butų buržujai, ar ukininkai, ar darbininkai.

Mes galėtume šitokius palyginimus tarp Markso ir Lenino tęsti per keletą dešimčių špaltų. Bet pakaks ir to, kas čia pasakyta. Kiekvienam, kuris skaito laikraščius, tie faktai yra žinomi. Ir jeigu, akyveizdoje to, bolševikai su savo parsidavusiais agentais nesidrovi skelbti, kad jie esą "tokie pat komunistai", kaip Marksas, tai kas jie yra? Ar ne **begėdiškiausi humbugieriai ir šarlatanai?**

Ar ne šituo humbugu ir šarlatanybe jie stengiasi apgauti tamsius darbininkus, kad **pasipinigavus** iš jų?

VALDŽIA IŠ VIENŲ SOCIALDEMOKRATŲ

Naująją Švedijos valdžią sudarė socialistai, kurie atstovų bute turi iš 230 atstovų 104. Ją remia tečiaus radikaliniai liberalai ir prohibicionistai.

Ministerių kabineto pirmininkas yra drg. Hjalmar Branting; užsienio reikalų ministeris — profesorius Unden iš Upsala universiteto; teisingumo — senatorius Nuthin; finansų — atstovas Thorsson; krašto apsaugos — atst. Hansson; socialių reikalų — senatorius Moeller, socialdemokratų partijos sekretorius; susisiekimo — atst. Victor Larsson; tikybos reikalų — senatorius Olaf Olsson; žemdirbystės Lindors; prekybos — senatorius Sandler; ir du ministeriai be portfelių — senatorius Wisforse ir senatorius Levinsson.

Visi ministeriai yra socialistai. Pirmutiniame savo oficialiame apreiškime premjeras Branting pasakė, kad rinkimų rezultatai aiškiai rodo, jogei didelė piliečių dauguma reikalauja žymiai sumažinti ginklavimąsi. "Ši valdžia", tarė jisai, "turi didžiausio intereso tame plane, kuris buvo pagamintas Genevoje karo pašalinimui ir pastovios taikos saugojimui."

Nusipolitikavo

"Liet. ž." rašoma:

Kun. Dagilis, norėdamas bent kiek pateisinti savo šaudymą Viešvienų mitinge, prasimanė pasaką apie pasikėsinimą ant jo gyvybės.

"Rytas" pasigavo šitą pasaką ir nuolat savo skiltyse ją kartoja.

Bet štai rugsėjo 30 d. Telšiuose įvyko teismas del tų įvykių. Teisiamiesiems žmonėms teismo pareikštas kaltinimas iš Baudž. St. st. 262 str. 3 d., t. y. kėlus triukšmą viešoje vietoje ir nutraukus viešą susirinkimą ir tiek. Apie jokį pasikėsinimą kun. Dagiliui gyvybę atimti čia ir kalbos negalėjo buti. Ir tie trys žmonės Taikos Teisėjo negalutinu sprendimu pasmerkti taipgi del triukšmo kėlimo areštu. Pačiam teisme kaltintojų liudininkai griežtai pareiškė, kad jokio pavojaus kun. Dagilio gyvybei nebuvo ir todel šaudyti taipgi nebuvo jokio pagrindo. Ir po viso to "Rytas" Nr. 229 iš š. m. 10 d. nesidrovi ir toliau giedoti kad "minia šokusi kun. Dagiliui net gyvybę atimti".

Valdančiosios partijos organas samoningai ir begėdiškai kraipo žinomą faktą.

Jeigu "Ryto" publicistai nemokate gerbti save, tai bent nedarykit gėdos jusų remiamai vyriausybei, kurios oficiozu dabar "Rytas".

Kun. Dagilis, matyt, užsigeidė garbės kankino del tikėjimo, kurį atkaklųs žemaičiai buk norėję "numučiavoti". Tuo tarpu jo visas elgesys Viešvienuose — tai ištisa provokacija, o visos mukos tepasireiškė tuo, kad iš pradžių pasivoliojo su davatkomis po molduobę, o paskui nusinešino atgailos daryti bažnyčion.

Reikia tikėtis, kad Šaulių Sąjungos Centro Valdybą tokius šaulius, kaip kun. Dagilis ir gimnazistas Kazlauskis, kurie savo šaudymais viešuose susirinkimuose tik kompromituoja šaulių vardą, išmes iš savo narių tarpo.

Bet kun. Dagilis, matyt, nepataisomas. Iš pradžių galima buvo spėti, kad jis iš Viešvienų įvykių pasimokino, kad su minios kantrybe žaisti negalima.

Bet štai netrukus po Viešvienų įvykių Telšiuose įvyko gelžkelio darbų pašventinimas. Kalbėjo Minist. Pirmininkas ir kit. valstybinio pobudžio prakalbas. Telšių visuomenė pasijuto valandėlei valstybinėje nuotaikoje.

Bet vos tik pasibaigus iškilmėms pašoka kun. Dagilis antro gyvenimo balkonan, atidaro savo mitingą provokacine įžanga: čionai manęs nebepasieks Viešvienų mušeikos ranka ir t. t.

Ar norima, kad kun. Dagilio pavyzdžiu į mitingus atsineštų piliečiai brauningus, kad galėtų pasiekti ir aukščiau palipusį politinį šikšnosparnį.

Kol kas pilksermėgių minios parodo daug daugiau takto, kaip nusipolitikavę kunigai. Viešvieniškių balsavimas parodė, kaip valstiečiai įvertina kunigų darbuotės metodus. Valstiečių visuomenė griežtai pasmerkė kun. Dagilių politiką. Nors Telšių teismas kaltininkais pripažino minioje buvusius kelis pilksermėgius, bet valstiečiai tąjį teismo sprendimą savaip suprato: tai, sako, Telšių klebonas liepė. Nors tai reikia pripažinti neturint pagrindo, bet mažiausis neapsižiurėjimas, užgaunąs valstiečių reikalus, duoda jiems progos įtarti klebono įsikišimą.

Kam rupi valstybės reikalai, kam teisingumo principas rupi vykinti, mąsų gyvenimąn, tas turi griežtai pasmerkti klerikalų politiką, persisunkusią kunigų kastos reikalais ir paremtą jezuitų vedamu principu: tikslas pateisina priemones.

P. St.

Emile Zola

Maluno Atakas

(Tęsinys)

Ji stovėjo visą laiką užsirėmusi ant lango ir sekė kiekvieną Domo krustelėjimą. Naktis buvo be galo tamsi. Ji ieškojo sargybos, bet nebegalėjo įžiurėti: tik pagal liepą tunojo kas tai juodas. Iš karto buvo girdėti lengvas vijoklių lapų šlamėjimas, kuriuos palietė Domas lipdamas žemyn, paskui vėl vandens teškėjimas — tai Domas plaukė per upę. Paskui viskas nutilo, nutilo.

Pranė jautė, kad mirtis įvyko, šaltis supurtė ją ir ji paliko viena nakties tamsumoj.

IV

Vos tik dienai brėkštant paskėlydo po maluną triukšmingi balsai. Tėvas Merlje atėjo atrakinti Pranės kambario durų. Paskui išbalusi ir rami nulipo ji į kiemą. Čia negalėjo jau susilaikyti nedrebėjus, matydama netoliesi po medžiu paguldytą nužudyto kareivio lavoną. Kiemas buvo pilnas kareivių. Visi mostagavo rankomis, įnirtusiai šaukė. Daugumas kumščiais grumojo rodydami į kaimą. Tuo laiku karininkas įsako atvesti kaimo viršaitį tėvą Merlje.

—Štai — prabilo nuo pikčio ir apmaudos užkimusiu balsu karininkas — vienas musų žmogus, kurį radome užmuštą anoj upės pusėj. Tai yra biaurus atsitikimas, aš tikiuosi tamsta padėsi mums surasti užmušėją.

—Viską, ko tik tamsta nori— ramiai atsako maluninkas. Tik tai tas nebus lengva surasti.

—Tylėk. Jei ne, tai bematant turėsi ugnį visuose keturiuose kaimo šonuose — šaukė įpykęs karininkas. Pikčio perimtas karininkas ne nepastebėjo kaip baisiai persimainė Pranės veidas. Ji atsisėdo ant suolelio.

Tuo laiku atbėga kareivis ir praneša apie Domo pabėgimą. Sujudimas baisiausis. Karininkas kuo greičiausiai puolė apžiurėti pabėgimo vietos ir tuojau viską suprato. Grįžo dar labiau įniršęs. Tėvas Merlje matomai buvo labai nepatenkintas Domo pabėgimu.

—Bailys! viską gadina—murmėjo jis sau. Pranę, kuri tą viską girdėjo, apėmė baimė. Jos tėvas ir įtarti neįtarė, kad ji yra to visko didžiausi kaltininkė.

—Ot tai niekšas! ot niekšas! keikėsi karininkas. Jis greičiausia į šį mišką paspruko. Bet mes turime jį rasti, arba visas kaimas už jį nukentės.

Paskui kreipėsi į maluninką:

—Tamsta turi žinoti kur jis pasislėpė! Tėvas Merlje tyliai šypsodamasis parodė ranka į aplinkės miškus ir tarė:

—Kaip tamsta nori jį surasti tenai?

—Taip, taip. Ten yra, tur but, tokios vietos kurias tamsta žinai. Aš duosiu 10 žmonių ir tamsta turėsi vesti.

—Mielu noru bet kad išvaikščioti apylinkės miškus reikalinga ne mažiau 9 dienų.

Senio ramumas galutinai įdukino karininką. Jis pats puikiai suprato, kad toks ieškojimas iš tikrųjų butų labai neišmintinga ir juokinga.

Tuo laiku pastebi jis čia pat, persigandusią ir drebančią Pranę ir pradeda vieną po kito klausinėti, tai tėvą Merlje tai Pranę.

—Taip taip — karščiavosi prusas — tamsta arba tamstos duktė vienas iš jusų esate šio atsitikimo sąkalbininkas... Klausiu paskutinį kartą: ar išduosite mums jį? Maluninkas tylėjo nusigrįžęs į kitą pusę, ramiai sau dairydamasis it karininkas ne į jį butų kalbėjęs. Toks ramumas buvo lyg parako žiupsnelis karininko pikčiui padegti.

—Gerai. Jo vietoj busi tamsta sušaudytas.

Tuojau pašaukė dvyliką kareivių ir liepė pasirengti prie šaudymo. Bet tėvas Merlje ir dabar nenustojo savo ramumo, tik iš lengvo pečiais trukčiojo. Be abejo jis netikėjo, kad butų galima taip lengvai žmogų sušaudyti. Bet kada viskas buvo parengta, jis jau rimtai užklausė:

—Ar tai iš tikrųjų? Na, jei taip reikia, gerai. Man ir kitam tiek pat.

—Ne, ne, pasigailėkit, nežudykit mano tėvo... Mane, mane užmuškit. Tai aš pagelbėjau Domui. Tik aš viena esu kalta —šaukė ne savo balsu Pranė.

—Nutilk mano dukte — subarė tėvas Merlje. Kam meluoji?.. Juk visą naktį miegojai užrakintam kambary. Ji meluoja, aš jus užtikrinu.

—Ne, aš ne meluoju drąsiai atkerta Pranė. Aš nulipau kopėčiomis ir įkalbėjau Domui pabėgti. Tai tiesa, tai tikra tiesa.

Senis tėvas pabalo. Jis matė, kad tai teisybė, kad tai nemelas. Ach, tie vaikai, ta jaunuomenė ir jų širdis, viską gadina.

Jis pyko ir nekantravo.

—Ji kvaila, neklausykit jos. Ji jums visokių niekų pripasakos... Pradėkit.

Pranė kiek galėdama protestavo. Ji klaupėsi ant kelių ir susiėmusi rankas meldė. Karininkas stovėjo ir ramiai žiurėjo į šią tragingą sceną.

—Dieve mano —prabilo karininkas — aš noriu nužudyti tamstos tėvą todel, kad nėra tikrojo kaltininko... Suraskit kaltininką, tamstos tėvas bus laisvas.

—Bet juk tai baisu, negalima —karštai gynė Pranė — kur aš dabar rasiu Domą, jis jau pabėgo ir aš nežinau kur.

—Pagaliau, prašau rinktis: jį ar tamstos tėvą?

—Dieve mano, Dieve! Ką aš dabar galiu pasirinkti... Jus skrodžiat mano širdį... Aš, noriu geriau tuojau mirti. Taip tas butų už vis geriau... Nužudykit mane, prašau, nužudykit...

Toji traginga scena ir ašaros vedė iš kantrybės karininką.

—Gana. Aš noriu jums gero ir duodu dvi valandas. Jeigu per dvi valandas tamstos sužieduotinio nebus čionai, nukentės tamstos tėvas.

Tuojau įsakė vest tėvą Marlje į tą patį kambarį, kur buvo pirmiau Domas. Senis paprašė tabako ir pradėjo rukyti. Jo veide nebuvo matyti jokio susijudinimo. Tik kuomet jis pasiliko visai vienas ir rukė, dvi didelės ašaros nuriedėjo per jo veidą.

Jo brangi nelaiminga duktė kiek ji turi dabar perkęsti!

Pranė stovėjo nesijudindama vidury kiemo ir žiurėjo į to kambario duris, kurios paslėpė jos tėvą.

—Tamsta turi dvi valandas. Pasistenk išnaudoti — priminė jai čia pat stovėjęs karininkas.

Mašinaliai Pranė pasisukusi išėjo iš kiemo, paskubomis perlipo kudros akmenimis į kitą upės krantą ir atsidurė po liepa, kur vakar stovėjo sargybinis. Pabalo pamačiusi kraujo dėmes. Tai čia vakar įvyko žmogžudystė. Čia pastebėjo ji šviežius Domo pėdus ir jais pradėjo sekti ir tokiu budu per visą lauką nuėjo iki miško krašto, bet čia jau jokių pėdų, jokių žymių daugiau nebuvo. Pranė atsirėmė medžio, paskui užsimąsčiusi prisėdo valandėlei. Bet atsiminus, kad laikas bėga, tuojau kėlėsi ir ėjo. Noras surasti Domą vis didėjo. Jai rodėsi, kad ji štai jau netoli jo yra, todel kas 25 žingsniai balsiai ji šaukė. Vieną kartą jai net pasirodė, kad ji jį jau mato. Bet kam jo ieško? Ką ji jam pasakys? Ar ji ieško tam, kad parvesti jį sušaudyt. Ne, visai ne. Apie tai ji jam visai nieko nesakys. Ji nori jį išgelbėt. Bet mintis apie tėvo mirtį atima jai visas jėgas.

(Bus daugiau)

Pipiras

Pakriko*)

— Ko taip suruges, Baltrau? Lyg kas tau per strėnas butų užvožęs.

— Ne per strėnas, bet per pačius smagenis, per širdį, per dušią, per visą mano esybę, per....

— Palauk, palauk! Kas atsitiko?

— Ne atsitiko, bet įvyko.... ne įvyko, bet įsisteigė, įsisteigė, įsikurė.... ne, ne! gimė.... ir tai ne. Velniai žino, kaip čia pasakyti!

— Nieko nesuprantu.

— Nesupranti? Naujas pranašas atsirado!

— ?

— Antras Moizė atėjo!!

— ? ?

— Naują Dievą surado!!!

— ? ? ?

— Pasaulio galas!.. Antikristas!!.. Katilas!!! Ai-ai-jai....

— Ui-ui-jui!....

Sukliko ir žlebt — apmirė abudu: vienas kėdėje atsilošęs, kitas ant stalo sukniubęs. Nejudėjo. Lyg užgipnotizuoti. Tik neilgai. Iš pradžių pradėjo krutėti rankų pirštai, paskui visos rankos, vėliau kojos ir galų gale liežuvis atsipalaidavo.

Atsiduso, nusiramino.

— Na, Baltrau.... Savęs nekankink ir man ramybę suteik. Buk šaltas. Sakyk....

— Gerai sakai. Busiu šaltas. — Išgėrė stiklą šalto vandens ir atsišaldė. — Po pietų vaikščiojau Ramiajam Mieste. Žiurėjau į bažnyčias, šventas draugijas, šventas krautuves. Malonu pasidarė matant, kaip tvirtėja švento kryžiaus galybė. Atsigręžtu.... tik siuva siuva žmonės per aikštę į Baltuosius Rumus. Ir vis pabėgom. Maniau, kas nors nepaprasta yra. Einu ir aš paskui juos. Nešte įneša mane į patį vidų. Žmonių, žmonių.... net skysta iš tirštumo. Aplinkui tik nosys, akys.... akys, nosys.... O ten prieky aukščiau, lyg ant sosto, pats pranašas stovi: aukštas, platus, žilas, majestotingas, — kaip visi pranašai, tik barzda gal truputį trumpesnė už Moizės.

— Tai vis gi žmogaus pavidalo?

— Visai panašus į žmogų. Ir žinai ką? Man jis primena vieną žmogų, visų Lietuvos šventenybių priešą, neva seną darbuotoją, neva aušrininką.... na gi daktarą Joną Š š l....

— Aje-aje.... Užčiaupk burną! Prakeiktas žodis!....

— Taigi, taigi.... Išsitiesė tas pranašas, trenkė kumščiu į stalą, žaibai pasipylė iš jo akių po visus Rumus, ir tarė: "Liurbiai jųs visi esate!" Visi tik pritupė, susirietė. O jis žengė žingsnį šonan, paglostė žilą barzdą ir pradėjo savo evangelija skelbti. Mokslas, sako, yra visų galybių galybė. Viskas jame ir nieko be jo. Visus mokslus perknarpliojo, viską paminėjo: žemę, saulę, mėnulį, mikrobus, žuvis, paukščius, žindžius ir patį žmogų (o žindžiai, sako, žmogui yra artimiausi draugai), — viską rado, tik Dievo nerado. Parodė, kaip kas atsirado. Ir vis savaime, be Dievo pagalbos. Mokslui, sako, Dievo įsikišimas į gamtą, į svietą nereikalingas. Be jo galima apsieiti. Viską, sako, daro evoliucija. Evoliucija daro tai, ką, kaip kad seniau manė, Dievas darė.

— Taip, taip. Visi bedieviai taip kalba.

— Tai tik pradžia. Paskui pačmė darban religijas. Priėjo prie krikščionybės. Nei aukštesnė, nei žemesnė ji esanti už kitas senovės religijas. Kristus gi esąs paprastas žmogus. Ir jis ir jo motina ne nekaltai prasidėję, bet lygiai taip, kaip aš su tavimi. Šventraštis esąs tik poezija, paprastų žmonių kurinys. Ir Kristaus nekaltas prasidėjimas, ir stebuklinga jo mirtis, ir prisikėlimas, ir dangun žengimas ir visos dvasios šventos — esą tik burtai, monai žmonėms. Tiesa, Kristaus mokslas esąs kilnus ir pirmieji krikščionys gan gražiai gyvenę, bet jau kas per katalikų bažnyčia esanti, man net šaltis krato, prisiminus jo žodžius. Popiežiai šventvagiškai pasisavinę Dievo įpėdinio vardą, esą nenaudėliai, nusidėjėliai prieš tą patį Dievą. Kunigai, vienuoliai — dykaduoniai, tinginiai, ištvirkėliai ir net žmogžudžiai: jiems beplatinant krikščionybę milijonai žmonių žuvę. Ir prieš Lietuvą kadaise popiežius ir vyskupai šaukė viso pasaulio palaidunus, žmogžudžius eiti į pagonų kraštą, plėšti, naikinti, žudyti, o paskiau jau kišti aptaškytą krauju kryžių bučiuoti. Ir kam? Ugi tam, kad apkrikštyti, o paskui viešpatauti: turtus krauti, aveles kirpti, kailį joms perti ir dar grąsinti pragaru, kai jos rėkia; sako, kentėkite čionai ašarų pakalnėje, po mirties gi dangaus karalystė įsigysite. Man tik šiaušėsi plaukai besiklausant.

— Ale, kad perkunas netrenkė į prakeiktuosius?

— Ir aš, brolau, drebėjau: manau, pražusiu kartu su bedušninkais. Bet tas jų pranašas, tiesą pasakius, ir mane nuramino; sako, mokslas, iš dangaus žemėn Dievą nutraukęs, ir perkuną suvaldė, žemėsna nuleido. Net musų prabaščiai bažnyčioms, šiltoms klebonijoms apsaugoti tokių prietaisų prisitaisę.

— Bet ar buvo kas klauso tokių purvų?

— Kur tau nebus! Aš apsidairiau — visi net pasistiepę klauso, po kiekvieno žodžio tik ploja ploja. Ir mano dušią tur but šetonas buvo apėmęs: einant namo Vincas pasakojo, kad ir aš vienan balsan su kitais rėkęs.

— Kuo gi baigė?

— Palauk. Dar kaip iškoneveikė musų kunigus. Aš jau viso nebesakysiu. Sako, jie — bankininkai, ministeriai, valdininkai, rinkoje — pirkliai, o bažnyčioje — irgi pirkliai: Jokio tikėjimo nežiurį, sėdi žmonėms ant sprando, lupa, plėšia, turtus krauna, su viso pasaulio kunigais turtu ir valdžia dalinasi. Kunigams, sako, visų pirma Roma rupi, o paskui jau Lietuva. Seniau mus kunigai buvę lenkai. Šiandien — lietuviai. Praeis kiek laiko, jie galės buti kokie vokiečiai, rusai, o gal ir vėl lenkai. Bus ten, kur šilčiau, kur vilnų daugiau. Tiek tepė, tiek tepė, kad mano galva pradėjo svaigti, pats nebežinojau ką galvoti. O vienoj vietoj kaip išsireiškė, kad net pasakyti bijau.

— Sakyk, sakyk!.... vis tiek jau.... vienu kartu geriau.

— Duok čia ausį. — Apsiseilėjęs šnibždėjo į ausį, bijodamas, kad net sienos negirdėtų. — Kunigai, sako, savų šeimynų neturi. Jie elgiasi kaip gegutė: vagčia kiaušinius deda į svetimą lizdą, tėvai peri ir nežino, kurie jų vaikai iš tikrųjų yra. Kunigai, sako, ištvirkėliai, palaidunai, musų šeimynų ardytojai....

— Ai-ai-jai! Gana, gana.... Griekas, griekas! — Pašoko ir ranka surakino jam žiaunas.

— Tai matai kaip. Ant galo paaiškino, kaip žmonės iš tikrųjų turi gyventi.

— Na, na, įdomu.

— Gyvenk, sako, taip, k a d v i s i e m s b u t ų g e r a, g r a ž u i r s v e i k a.

— Ir daugiau nieko? Nei bažnyčios, neĭ išpažinties, nei jokių sakramentų?

— Nieko. Gera, gražu ir sveika. Ir paaiškino. Net man iš pradžių pasidarė gera. Kaip čia beišeina? Mes turime dešimts Dievo įsakymų, o jie — tik tris. Lengva atminti. Visai lengvi poteriai. Kas čia bebus?

— Gyva bėda....

— Bėda tai bėda, bet reikia kas nors daryti.

— O ką darysi?

— Aš manau: švęstu vandeniu visus pakrapinti, gal šventa dvasia jiems išmintį grąžins.

— Pakrapinsi, o jie nusipurtins kaip nuo lietaus ir visa.

— Tai melstis visose bažnyčiose!

— Žinai, aš pats nebelabai tikiu į maldas.

— Prakeikti galų gale visose bažnyčiose!

— Keik kiek nori, nusijuoks ir nueis apsisukę.

— Tai kas bedaryti?

— Galvok!

Abudu galvojo: vienas — akis pakėlęs aukštyn, kitas — akis nuleidęs žemyn.

Tas, kurio akys buvo užriestos, greičiau sugalvojo.

— Sugalvojau.

— Na?

— Palaiminti Tėvą Antaną ir paleisti ant jų visų!

— Bet ką gi jis vienas darys su visu pulku.

— Įtikins, perkalbės, perrėks!

— Su viena gerkle nieko nepadarysi. Reikia daugiau.

— Yra dar keli Tėvai.

— Tie jau visai mizerni.

— Tai reikia naujų išrašyti!

— Nelengvas daiktas.

— Tai kas gi daryti?

— Einame geriau į špitolę. Kaip ten nuspręsime, taip ir padarysime.

Išėjo....

["S-tas"]

*) Šiame rašiny autorius vaisduoja mintis ir upą iš laisvamanių paskaitos, kurią laikė dr. J. Šlūpas š. m. rugsėjo 28 d., Baltosios Gulbės salėj.

Įvairenybės

Chinų medicina.

Apie chinų mediciną yra įvairių pasakų. Vieni mokslininkai laiko ją niekam tikusia, kiti-gi giria. Chinų gydytojai žino virš 500 gydymo budų. Jie daugiausiai gydo įvairių žolių pagalba. Europos mokslininkams žinomas tų chinų gydomųjų žolių sąrašas, padarytas 2700 metų prieš Kristaus gimimą. Tomis žolėmis chinų gydytojai gydo žmones nuo visko: įvairių ligų, išgąsčio, meilės, piktumo ir kito, ir kartais gydo gan sekmingai. Tik bloga, kad chinų gydytojams visai nežinoma higiena (sveikatos apsaugojimo mokslas). Chinų gyvenamieji butai nešvarus ligi negalimumo. Dažniausiai jų namuose be durų angos, kitų šviesą leidžiančių įtaisų nėra ir butai išrodo dvokiančiais urvais. Kambario viduje stovi kangas (suolo aukštumo platė krosnis) ant kurio sėdėdami chinai valgo, geria, dirba ir... miega. Kangas apdengta antklode, kuri blizga nuo storo sluoksnio susilėjusių nešvarumų. Žiemą kange degina anglis, kad butų šilta.

Dauguma gyventojų, išskiriant tik pat aukštesnius luomus, kuno švarumu visai nesirupina. Chinai niekad nesiprausia neskalbia baltinių ir rubų. Chinai rubus nešioja tol, kol jie patys suplyšę arba supuvę nuo kuno nenukrenta.

Išeinamųjų vietų chinai nepripažįsta ir todel viskas apie jų gyvenamas trobas suteršta ir užnuodyta įvairių ligų mikrobais. Šiltinės, dizinterijos, choleros ir kitos ligos pas juos nuolatiniai svečiai; mirtingumas, ypač vaikų tarpe, milžiniškas. Gimimai pas kinus irgi dideli ir jie laikoma veislingiausia pasaulio tauta.

V. St.

["T"]

Pianų Pirkimas šį Mėnesį yr Lengvas ir Pageidaujamas

DEL kiekvieno išsirinkto piano šį mėnesį jųs galite gauti specialę sutartį del išmokėjimo per 36 mėnesius. Įmokėkite tiktai labai mažą sumą pinigų ir pianas bus dastatytas jums tuojau. Duodamas didelis nuleidimas kainų už senus pianus mainais į naujus. Kainas kokias mes jums pasiulome šiandien del paprastų, grojiklių ir grand pianų yra kur kas didesnės negu pirkėjai galėjo gauti į penkis metus. Nuspręskite apie juos patys. Atcikite ir pažiurėkite musų parodą.

ŽIEMA REIKALAUJA MUZIKOS

Atsiminkite ilgus žiemos vakarus pripildytus muzika ir smagumu kuri gali buti jusų už mažą kainą. Grojiklis pianas labai palengvina jusų muzikalį pasilinksminimą, todėl, kad kiekvienas gali groti. Grand pianas labai gražaus tono ir gražių keisų taipgi yra padėti šiam išpardavimui. Prie kiekvieno piano yra prisegta kortelė jusų išegzaminavimui.

Nepaprasta Vertė Vartotų Pianų

3 METAMS IŠMOKĖJIMUI

Kainos taip žemos kaip

$50

Sąlygos taip žemos kaip

$2

į savaitę

LYON & HEALY APARTMENTAS GRAND PIANŲ

Tas puikus instrumentas, numierotas tiktai del vidutinės mieros namų, galima jį gauti labai geromis sąlygomis. Yra tikrai pianas nepaprasto gražumo, kaip tono taip ir išmarginimo. Randasi tokie kaip Junior Unfolding Two-Level Pedals, Silento ir Candelectra randasi tiktai Grand Pianų Apartmente. Žingeidi knygutė ir floor pattern pareikalavus atsiunčiamas dykai.

LYON & HEALY

Įsteigta 1864 metuose

Viskas kas žinoma muzikoje

Wabash Ave. at Jackson Blvd.
4646 Sheridan Road
1018 East 63rd Street
1569 Milwaukee Avenue
4032 Milwaukee Avenue

Skyrių krautuvės atdaros vakarais — Didžioji krautuvė atdara vakarais pagal sutartį
PILNAS PARODYMAS PIANŲ VISUOSE KRAUTUVĖS SKYRIOSE

IŠPILDYKITE SAVO SAPNUS IR PRALEISKITE

KALĖDAS

su savo senais draugais

LIETUVOJE

Ypatiškai prižiuroma ekskursija per Angliją

WHITE STAR LINE

Po vadovyste WICTOR P. KOLASINSKAS

Greitas, Milžiniškas, Puikus Laivas

OLYMPIC Iš New Yorko GRUODŽIO 6

Pasažieriai iš vakaro gali lipti laivan

Trumpa jurės kelionė per Angliją — Skanus maistas. Puikus patarnavimas — Visos uždarytos kajutos del 2, 4 ir 6 žmonių

Trečia kliasa į Pilavą arba Memelį $106.50

Karės taksai $5 ekstra

Kreipkitės prie vietinio agento arba:

WHITE STAR LINE 127 So. State St., Chicago, Ill.

Specialis Bargenų Išpardavimas

Lietuvių Krautuvė kuri duoda teisingą patarnamą.

Specialės kainos ant siutų ir overkotų.

Siutai vienų kelnių dabar $18.50

Siutai dviejų kelnių Iki $24.00 $45.00

Vyrų naujausio stylio overkotai nuo $14.00 ir aukščiau

Vaikų overkotai nuo $9.00 ir aukščiau

Ateikite persitikrinkite apie musų teisingą patarnavimą.

Stanley's Mens and Boys Clothing Co.

Buvęs Ch. Martinkaus Štoras

1822-24 So. Halsted St.

MINERALINĖS SERINĖS MAUDYNĖS

Turkiškos, sulfurinės vanos ir elektrinis gydymas.

SVARBI NAUJIENA

Dabar naujai išradome mineralines sierines vanas, kurios yra geros nuo visokių ligų: reumatizmo, cirkuliacijos, kraujo ir t. t.
Sinusoidel mašininis gydymas. Gydome Lumbago, Reumatizmą, Sciaticą, Paralyžių ir visas nervų ligas. Hydrosine elektra del cirkuliacijos; inkstų ligas ir skilvio suirimus. Taipgi violetiniai spinduliai. Therapeutic liampos ir vibracijos gydymas. Elektrinis kabinetas. Sausos šilumos kambarys ir garo kambarys. Masažinis braukymas, elektrinio ir švedišku budu. Su musų pilnu setu instrumentų mes galime suteikti 25 skirtingų treatmentų.
Namas naujai ištaisyta ir padidinta. Yra vietos del 150 ypatų. Iš toliau atvažiavę gali buti savaitę laiko arba taip ilgai kiek reikalinga.

Atdara dienomis ir naktimis. Utarninke moterims.

A. F. CZESNA, SAVININKAS,

1657 W. 45th St., kampas So. Paulina St.

Phone Boulevard 4552

"VADOVAS"

Mokslo, literaturos ir religijos mėnesinis žurnalas.

Amerikoje ir užsienyje.

Prenumerata metams $2.00
Pavienis numeris 20c

Antrašas:

"VADOVAS",
Hatfield Hall, Northwestern University,
Evanston, Ill.

IMPERFECT IN ORIGINAL

PRISIDEDA PRIE PRAŠYMO DEL SUVIENYTOS AMERIKOS

Prezidentas Coolidge, John W. Davis ir Senatorius La Follette prašo abipusinio teisingo pasielgimo tarp senesnių amerikiečių ir 14,000,000 svetimšalių.

Pranešimai nuo trijų kandidatų — Prezidento Coolidge, John W. Davis ir Senatorio La Follette — apie Amerikos 14,000,000 svetimšalių ir jų vietą musų tautiškame gyvenime sudaro originališką rinkinį, kurį šiandien išleidžia Foreign Language Information Service.

Savo pranešimuose senesniems ir naujesniems amerikiečiams, kiekvienas kandidatas pripažysta rolę, kurią imigrantai lošė pabudavoti Suvienytas Valstybes, ir jie prašo kad teisingas pasielgimas ir abipusinė pagarba tarp visų gyventojų butų pastiprinta.

Foreign Language Information Service buvo organizuota sulig egzekutyvio įsakymo 1918 metais kaipo skyrius prie Federalės Valdžios "perstatyti Ameriką imigrantui ir imigrantą Amerikai", ir nuo karės laiko tęsia savo darbą su parama privatiškų šaltinių.

Prezidento Coolidge'o pareiškimas

Prezidentas Coolidge sako:

"Yra žmonijos istorijos anomalija, jog žmonės, kurie negalėjo buti asimiliuoti ir suvienyti Europoje, atvykę Amerikon, rado spėkas del kooperacijos, susiliejimo ir draugingų pastangų. Bet jie buvo tie patys žmonės, kuomet atvyko čion Amerike koki buvo anapus jurių. Aišku, jog jie rado ką nors musų įsteigose, ką nors Amerikos valdymo systemoje ir draugystėje ką jie patys pagelbėjo sutverti, kas suteikė jiems politinę ir kulturinę prasmę.

"Faktorius kuris paaiškina šitą padėjimą", sulig prezidento, "yra tolerantiškumas, kuris yra šios šalies charakteristika. Vartoju žodį pilnoj prasmėj, inimant pakentimą tikėjimiškų nuomonių, pakentimą politikoje, ir t. t.; abelnai, liberališkumą kiekvieno piliečio del savo draugų. Yra tas faktorius kuris visiems teikia lygybės progą, kuris pavelina kiekvienam amerikiečiui buti arkitektu tokios laimės kokios užsipelnija.

"Pradedant iš naujo, šalyje, kur randasi neišpasakytai daug progų, pirmieji gyventojai rado, kad tautos pabudavojimo pasisekimas prigulėjo nuo bendro darbavimo, užmiršimo mažų nesusipratimų, ypatingai užmiršimo senoviškų antagonizmų. Musų laimė kad galėjome nukratyti senas tradicijas, paimti susiedo ranką pastangoj užlaikyti naujai rastas privilegijas. Ir su visukuo, per musų visuotino apšvietimo systemą, mes galėjome apsisaugoti nuo atgaivinimo senų ir nuo sutvėrimo naujų tautiškų neapykantų".

P. Davis'o pareiškimas

Sekantis pranešimas nuo John W. Davis remia Foreign Language Information Service darbą pagerinti susipratimus tarp visų žmonių, "perstatant Ameriką imigrantui, ir imigrantą Amerikai".

"Tarp principų, kurie valdo šitą organizaciją" sako Demokratų kandidatas, "yra tvirtas tikėjimas kad žmonės patys turi norėti buti amerikiečiais pirm negu kas gali padaryti amerikiečius iš jų, ir jog lygybės teisės priguli kiekvienam imigrantui nuo dienos atvykimo Amerikon.

"Jeigu imigrantas teisingas, darbštus, dievo-baimingas, ne nuo musų priguli užklausti jo iš katro pasaulio krašto jis atvyksta, jeigu nuoširdžiai ir rupestingai jis čion ateina atlikti savo pareigas kaipo pilietis su kitais šios šalies piliečiais. Ir nuo laiko jo atvykimo, su juom reikia taip gražiai ir mandagiai pasielgti, kad jis netik džiaugsis kad čion atvyko išnaujo pradėti savo gyvenimą, apleidęs tą šalį, kurią taip ilgai pažino, bet kad jis geriaus mylės savo priimtą šalį.

"Aš neesiu vienas iš tų, kurie tiki, kad imigrantas turi užmiršti visus ryšius kurie riša jo širdį prie gimtinio krašto, nes nėra reikalinga, kad kuomet vyras apsiveda jis turi užmiršti motiną kuri jį pagimdė. Tik pamąstykime. Ar mes visi neesame imigrantais arba vaikai imigrantų?

"Žmoniška lygybė yra tikras amerikonizavimas. Mes nutarėme šioje šalyje, kad luomos linija nenukirs taką bile amerikiečio. Nenorime kad vyrai butų pririšti prie savo tėvų vietų. Norime kad kiekvienas tėvas šioje šalyje turėtų teisę duoti savo vaikams pilnesnį, liuosesnį ir geresnį gyvenimą negu jis pats turėjo".

Senatorio La Follette'o pareiškimas

Paaiškindamas reikalingumą susipratimo tarp visų grupių Amerikos žmonių, Senatorius La Follette'as sakė:

"Suvienytų Valstybių dabartinis politiškas, ekonomiškas ir morališkas stiprumas priguli nuo pastangų vyrų ir moterių, kurie atvyko čion kaipo imigrantai. Kai kurie atvyko trys šimtai metų atgal, kiti tik vakar. Turi buti gilesnis supratimas tarp grupių naujų imigrantų ant vienos pusės ir imigrantų ainių, pavadintų amerikiečiais, iš kitos pusės. Turi buti daugiaus tolerancijos musų amerikanizacijos buduose amerikanizuoti tuos naujai atvykusius, kurie sudaro dalį musų politiško ir ekonomiško kuno. Nes jeigu tie imigrantai pagelbės mums toliaus išvystyti musų šalį, tai Amerikos įstaigų gerumai ir naudos turi buti jiems perstatyti, ir tas perstatymas gali buti atliktas tik su taktu ir nuoširdu supratimu jų pažiurų.

"Savo keliu, ieškodamas suprasti be mokinimų, be prievartos; per savo praktiką paaiškinti Amerikos institucijas imigrantų praeitį, jų problemas ir kontribucijas, Foreign Language Information Service parodo savo supratimą problemų, kurie veda prie geresnės valios tarp įvairių grupių ir imigranto naturališką sutvarkymą savo gyvenimo prie naujų aplinkybių.

"Girdėjau daug apie amerikonizavimą. Turėjau geriausių progų ištirti visą problemą. Ir suprantama, kad geriausias budas nėra tas, kuris sulaiko arba panaikina imigranto naturališkus norus ir palinkimus. Per pavergimą nepadarysime gerus piliečius. Ir nepadarysime gerus piliečius baudžiant svetimų kalbų laikraščius.

"Karo laiku, buvau priešas visų blogų darbų prieš svetimus laikraščius. Daugelis valstijų sulaikė mokinimą vokiečių kalbos. Nuo to laiko įvairios legislaturos bandė sulaikyti mokinimą įvairių svetimų kalbų. Bet įstatymdavystė, kuri bando sulaikyti Amerikos laisvę trumpai tegyvens. Kad visos tautos turėtų bandyti išsimokinti anglų kalbą yra pilietystės priedermė. Ir taip pat tegul kiekviena tauta neužmiršta savo kalbos del praktiškos, moksliškos vertės. Kalbos yra pirklystės ir komercijos raktas. Ir per pačių imigrantų kalbas galime geriausia vesti amerikanizavimą imigrantų.

[FLIS]

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešame Chicagos lietuviams, o ypač Bridgeporto apielinkės, kad apticka **The New City Pharmacy**, buvusi po num. 3327 S. Halsted St., dabar persikėlė į naują vietą 3430 So. Halsted St.

Naujoj vietoj galėsime suteikti dar geresnį patarnavimą, nes vaistinė bus didesnė ir moderniškiau įrengta.

The New City Pharmacy
John Malakauskas, sav.
3430 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Skaitykit ir platinkit NAUJIENAS

"CROWN"

Kombinuotas Anglinis ir Gasinis Pečius

KURENAMAS

Gasu, Anglimis, Coke arba Medžiais

Du pečiai viename, didelis pečius gali buti kurenamas gasu arba anglimis. Keturios skyles del anglių sekcijos iš viršaus ir keturi burneriai del gaso sekcijos iš viršaus. Dvigubas perdirbimas šildymui pečiaus.

Užbaigimas pilkas arba mėlinas percelinis enamel. Galima jį nuvalyti taip lengvai kaip ir indą. Vartokite tiktai dregną skudurą, jokio juodylo nereikia. Taipgi daromi juodi ir nikeliuoti.

Šaltame ore anglinė dalis pečiaus gali buti vartojama kambarių apšildymui. Vasarą vartokite tiktai gasinę dalį.

Tie pečiai yra nebrangiai apkainuoti ir parduodami didžiausiose rakandų krautuvėse Chicagoje ir apielinkėje.

Išdirbinėjami per

CROWN STOVE WORKS,
CHICAGO, ILL.

Visuomet Apsimoka Pirkti Geriausį

ELEKTRA

Šviesą ir pajėgą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Doctor M. Robinson
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NORTHWAY 1533
11 iki 2 ir 6:30 iki 7:30 kasdien, 11 iki 12 šventadieniais.
HEMLOCK 4592-8681
9:30 iki 10:30 ir 5 iki 6 kasdien, 9:30 iki 10:30 šventadieniais.
5211 Rusell St. net. kamp. Fansworth 1803 Davison Av. kamp. Orleans
DETROIT, MICH.

Get yours while offer Lasts!
$4.00 Aluminum Pancake Griddle
For less than 1/2 Price

PAMATYKIT šį keptuvą pas jusų groserninką. Jųs pasakysit, kad jis vertas kiekvieno cento iš $4.00. Musų specialis pasiulymas jums už pusę kainos. Štai kaip galite jį gauti. Pirkite 4 svarų pakelį Pillsbury's Pancake Miltų, arba 3 mažus pakelius. Atsiųskite mums groserninko pirkimo slipsus ir pirkimo kainą keptuvo. Tai viskas. Jusų keptuvas bus atsiųstas apmokėtu pašto persiuntimu.

One of the family

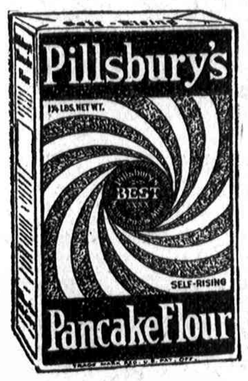

Pillsbury's Pancake Flour

Vyliojantys, minkšti, auksiniai-rudi blynai — lengvai ir greitai iškepami su Pillsbury's Pancake Miltais. Tik dadėk vandenio arba pieno ir kepk. Su šituo storu alumininiu keptuvu, NEREIKIA RIEBUMŲ. Taipgi nėra dumų nei smarvės.

KEPTUVAS
Yra ekstra didelis — miera 11½ colių. Padarytas iš 8 gauge aluminum —, garantuotas augščiausios rųšies, storiausio aluminum medžiaga. Sveria 2 svarus. Nejkaistanti juoda rankena.

Pillsbury Flour Mills Company
2104 Fullerton Ave., Chicago, Ill.

Atkeliauja Įdomųs Svečiai

Smilgių šeimyna Sekite Naujienas ir Laukite

Gudrus Teisėjas Išgelbėjo Seimyną.

Namų svininkas užganėdintas.) Visi linksmi!

Tula lenkų šeimyna New Yorke nesenai buvo pašaukta į teismą, kuriame ėjo byla delei jos išvarymo iš namų. Principialiais liudininkais buvo keli kaimynai, kurie skundėsi, kad jie nuolatos yra erzinami verkiančių kudikių šitos lenkiškos šeimynos apartamente. Kaimynai tikrino, kad jie negali net naktimis miegoti delei to kudikių verksmo ir todel prašę namų savininko išvaryti šią lenkų šeimyną is tų namų.

Teisėjas išklausęs verkiančių kudikių motinos pasiteisinimo, kad ji negalinti verkiančių vaikų nutildinti, nes jie verkia kankinami mėšlungio, paeinančio nuo vidurių dieglio ir užkietėjimo ir ji nežinanti kaip jiems pagelbėti. Išmintingas teisėjas įsakė jai tuojaus nueiti į aptieką, nusipirkti už 35c. bonką BAMBINO ir jo duoti kudikiams, kuomet tik užeis tie skausmingi simptomai. Teisėjas bylą sulaikė 10 dienų, o motina padarė viską kaip buvo įsakyta. Dabar kudikiai naktimis jau neverkia, kaimynai yra užganėdinti, namų savininkas ištraukė bylą ir visi sau linksmai gyvena.

BAMBINO yra kudikių geriausiu draugu. Kudikiai mėgsta jį! Jie net prašo daugiaus!

(Paskelbimas)

ZELL SPECIALIAI

Vilnoniai su šilkiniais dryželiais, francuziškomis nugaromis, 2 kelnemis siutai, $35. Kiti, $25 ir $50.

Zell Clothing Co.
1366 S. Halsted St.

Atdara vakarais ir nedėlioj. Musų siuvėjas kalba lietuviškai.

Physical Health Institute
DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.
Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisenėjusias, be vaistų ir operacijų, naujausiais budais.
4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-rų lubų, Rumas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėldieniais nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

Town of Lake

Naujienų Skyrius perkeltas į naują vietą.
Priima paskelbimus Naujienoms ir atlieka kitokius reikalus surištus su Naujienomis.
Siunčia pinigus Lietuvon.

G. Benošius
1616 W. 47th Street

NUPIRK
Typewriterį arba rašomą mašinėlę

Kaina $60

Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo giminėms ir draugams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laišką ar ką kitą, negu su ranka. Geriausia, parankiausia ir dalikatniausia mašinėlė su lietuviškomis raidėmis pasaulyje. Galima ir angliškai rašyti.

Gaunamos

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

...au atėjo Kulturos
No. 9.
Kaina 30c.
Gaukite Naujienose
1739 S. Halsted St.

CHICAGOS ŽINIOS

Paroda Dailės Institute

Amerika pasižymi tautiniu menu. Didelės dovanos už gerus paveikslus.

Spalio 30 d. kai trys val. po pietų su muzika atsidarė trisdešimt septinta metinė Amerikos dailininkų paroda. Parodos atidaryme galerijos užpludo miniomis. Tą dieną veik mažai ir teko pamatyti paveikslus del didelio žmonių susigrudimo.

Paveikslų parodon sutalpinta 223, skulpturos kurinių — 98.

Didžiąją dovaną $1,500 aplaikė Eugene F. Savage, new yorkietis, už paveikslą "Recessional." Be to jis dar aplaikė ir aukso medalį su pagirimu nuo Frank Logan. P-as ir p-ia Frank Logan paskyrė $1,000 už portretą Malcolm Parcell. Tam pačiam dailininkui už jo motinos portretą N. W. Harris paskyrė bronzinį medalį ir $300. Potter Palmer paskyrė aukso medalį ir $1,000 Leon Kroll (Dailės Instituto mokytojui) už piešinį "Jauna moteris." P-ia Keith Spalding paskyrė $1,000 už skulpturos biustą del George Grafly. Dar ir daugiau yra paskirta dovanų, kurios yra mažesnės — po porą šimtų ir po šimtą dol.

Reikia pasakyt, kad dovanas gavusieji paveikslai yra labai geri ir veik visi tapo iš pirmos atidarymo dienos parduoti. Yra labai įvairi ši paroda. Daug paveikslų nėra gavę dovanų, bet jie nė kiek nėra prastesni už anuos. Jono Sargrinto, Louis Betts, jo dukters portretas, kuris priklauso Toledos muzėjui ir daugybės kitų žymių dailininkų darbai, yra stebėtinai puikus.

Yra patartina visiems aplankyti šią parodą, nes yra labai įdomi dailės paroda. Paroda tęsis iki gruodžio 14 d. Subatomis, nedėliomis ir seredomis įžanga dykai. Jeigu kas nori turėti parodos katalogą, gali gauti ten pat užsimokant 25c.

—Reporteris.

Darbininkas užmuštas

Kasant griovį vandens nuovadai, prie 35 ir Dearborn gatvių, įgriuvo žemė ir vieną darbininką užmušė, o du sužeidė. Užmuštas John Farrell, 700 Sebor St., sužeisti H. L. Williams, 2242 Fulton St. ir H. C. Mason 4751 Soj Lawrence Ave. Abu yra tiek sunkiai sužeisti, kad veikiausiai mirs.

MUNŠAINAS SUARDĖ NAMĄ

Paliktas be priežiuros namuose 4069 N. Narragansett Ave., didelis munšaino varytuvas eksplodavi ir išnešė visą namo šoną; paskui namas užsidegė. Policija dabar jieško Chirst Tarass, kuris gyvenęs tame name.

Vakar du žmonės liko užmušti automobilių: Stanley Piotrowsky, 9 metų, 2250 So. Albany Av. ir Albert Van Gheem, 43 m., 1009 E. 60 St.

Keturios moterys ir vienas vyras 15 warde 23 precinkte skaitė paduotus pereitą antradienį balsus 42 valandas be jokios pertraukos — be valgio ir be miego, tik retkarčiais išgerdami kavos. Balsavimo vieta buvo Thier grosernėj, 5928 S. Kildare Ave. Balsuotojų tame pricinkte buvo tik 377.

Sam Gaston, 27 m., 3140 Calumet Ave., liko pašautas ir gal mirtinai sužeistas barny valgykloj prie 230 E. 31 St. Puolikas pabėgo.

Sportas

POŽĖLA JAU GREIT BUS CHICAGOJE

Už dienos kitos Požėla atvažiuos į Chicagą. Atvažiavęs jis tuoj ims treniruotis, kad tinkamai prisirengus prie ristynių su Bancevičium. Jis tikisi, kad ir amerikonišku budu jam pasiseks surangyti "drapiežną dzuką".

Lietuvių Rateliuose.

KĄ GIRDĖJAU IR MAČIAU, TĄ IR JUMS PASAKAU

Gerbiamieji: —

Gerbiamieji skaitytojai, norėčiau jums atsirekomenduoti: esu naujas Naujienų reporteris. Pavardės tikrosios jums nesakau, vadinkite mane Padauža—reporteris Padauža. Jis, gerbiamieji, jums nori šį-tą pasakyti.

Važiuoju aną vakarą iš 32-sios į Halsted St. ir dairausi į šonus. Na-gi gerbiamieji, žiuriu ir matau: Zalpukas lapų po pažastę prisikimšęs siūlo visiem bolševizmo piragų, o kitas žmogus ant sugriuvusios kedės pasilipęs ir šneka šitais žodžiais: "Sugriuvęs, supuvęs, sulužęs, sutrupėjęs..." Sustojau: aš maniau, kad draugas kalbėtojas apie mano automobilių kalba. Pasukau ratus, pajudinau fenderius: viskas tvarkoj. Kalbėtojas vėl šneka dar garsiau: "Mes juos nušluosime, apvalysime šitą šalį išmušime juos visus, ir užplevėsuos raudona vėliava Washingtone, Fosteris sėdės prezidento sėdynėje..."

Kalbėtojas kalba dar geriau, o publikos išviso šešios dušios. Greitai vaikai pradėjo rinktis. Pirko vaikai orinčius ir bananas, valgė ir lupynas metė kalbėtojui po kojomis. Publikos viso labo beliko trys dušios ir Zalpukas be kepurės aplinkui vis dar vaikščiojo ir dar ilgai siulė praeiviams bolševikų piragų.

♠

Aną vakarą einu gatve ir jieškau žinių jums pranešti. Pirma manęs eina du žmonės ir kalbasi. Tai buvo prieš rinkimus.

—Aš bečinų, kad draugas Fosteris gaus milioną balsų — vienas sako.

—Aš bečinu, kad Fosteris nieko nagaus.

Juodu susibečino iš 5 dolerių. Po rinkimų jiedu vėl suėjo (man geras prietelis pasakė). Pirmas sako antram: Še penkinė—paaukauk bolševikų spaudai. Antras paima penkinę ir sako: "Štai kvoteris bolševikų spaudai, o kitus aš pragersiu, einava. Ir jiedu užsuko į vieną vietą ir gėrė, ir pragėrė tą penkinę ir dar daugiau. Draugas Fosteris, sako, visai maža ką laimėjęs.

♠

Žmogui kartais bėda kelią pastoja ir geriausioj vietoj. Štai tikras atsitikimas. Lietuvių sostinėj Bridgeporte gyvena du kaimynai, vienas turi savo namelius, kitas namelių neturi, bet užlaiko kendžių krautuvėlę. Toj kendžių krautuvėlėj jisai pardavinėja munšainą jauniems ir seniems, daugiausia jauniems. Tas lietuvis, kuris savo namelius turi, sako, kad vaikėzai geria munšainą vakare o tuščias bonkas meta į jo jardą arba stačiai į jo auzos langus. Jisai nuėjo policijai pasiskųsti, bet nieko nepešė. Jisai ėjo "aukščiau" skųstis. Tenai jisai, žmogėlis, turėjo daug bėdos. Jam liepė popieras pasirašyti ir bonsą uždėti. Jisai nesirašė ir bonso nedėjo. Dabar jisai man sakė, kad jau atvažiavo didelis automobilius, išlipo penki vyrai, sudribo visi į mažą kendžių štoriuką, pavartė pakratė ir išsinešė porą bonkų naminėlės....

Dabar jo jardas švaresnis, ir jo namelio langų stiklai jau nekenčia, ir jisai vakarais galys ramiaus miegoti.

Jisai pažysta tuos mažus vyrukus, kurie pirmiaus vakarais munšainą gerdavo ir jo sienas tuščiomis bonkomis daužydavo: jie visi esą lietuvių vaikai.

♠

O Dieve tu mano, kokių baisenybių aš radau kitam kendžių štoriuky. Tikras atsitikimas, gerbiamieji. Buvo šitaip. Užeinu vakare kendžių nusipirkti. Savininkė dar nesena moteris padavė man ko prašiau, mirktelėjo kaire akia ir sako: "Bene draugas norėtum į vidų užeiti." Aš, nenorėdamas pasirodyti grinorium, užėjau. Užpakaly, broleliai jus mano, uztikau ko nesitikėjau: trys merginos, visos priklauso prie vietinės parapijos šeši ar septyni vyrai, visi geria naminėlę, bučiuojasi, glamonėjasi... O gaspadinė tiktai siūlo, tiktai ima kvoterius, dainuoja, kvatoja ir šneka atvira burna. Aš pragėriau porą dolerių ir vos išsiprašiau... Tai tikras atsitikimas, gerbiamieji...

— Padauža.

Čigoniškas patriotizmas

Kada paklausi čigono kokį tikėjimą jis išpažysta, ilgai nelaukus gausi atsakymą: "aš ponuli, galiu buti tokio tikėjimo, kokio ponulis norite." Dirstelėję į nekurių chicagiečių lietuvių veikimą, tokį pat čigoną galima pamatyti apsivilkus patrioto rubais.

Per ilgas raštas butų, kad atpasakoti tokių čigonų karo laiko veikimą. Užteks mums čigonus pamatyti vien iš artimos praeities veikimo.

Chicagiečiai pamena gerai, kaip sandariečiai praeito vasario 16 d. surengė banketą, paminėjimui Lietuvos šventės. Buvo tai gana puikus pokilis, surinktinė chicagiečių visuomenė. Ir štai kada susirinkusių upas buvo pakilęs, tada Sandaros vakaro vedėjas prabilsta į susirinkusius prašydamas aukų sudėti Vilniaus reikalams.

Aukų surinkta nemažai. Tik tos aukos kaip į vandenį įkrito — niekas nežino kur jos pasidėjo. Nepersenai per Naujienas buvo paklausta Sandaros kur dingo tos aukos, kurias suaukavo chicagiečiai praeito vasario 16 d. šventėje. Į tokį paklausimą Sandaros kasininkas taip atsakė, kaip civilizuotam žmogui nepritiktų atsakyti.

Iš tokio sandariečių pasielgimo reikia suprasti, kad aukų gali prašyti sandariečiai, bet kur tos aukos yra sunaudojamos, tai vieni tik sandariečiai gali žinoti.

Ant nelaimės vasariaus 16 d. šventė tapo perkelta ir jos sunku laukti, Vilniaus reikalams renka aukas visai kitus komitetas, kurio Sandaros šulai neremia. Šitokių gi svarbių nuotikių Lietuvoje neatsitinka, kad butų galima rinkti aukas. Reiškia, biznio nėra.

Ir štai musų cigonėliai yra priversti nusimesti Sandaros rubą ir apsivilkti kokio tai Meno Remėjų rubą. Žinoma, kad vieno nario komitetui sutverti ir valdyti nepakanka, reikia bent kelių. Ir štai atsiranda keli sandariečiai, kurie buvo priešakyje aukų rinkimo Vasario 16 d. ir apsivilkę "Meno Remėjų" rubais "pasiaukojo" surenkti Vaičkaus Teatro vakarą, nors tokis darbas labiau pritinka Birutei, kuri turi pasitikėjimą pas chicagiečius.

Štai jau pamatėme ir apgarsinimus. Apgarsinimas taip gudriai parengtas kaip žvėjis, kad parengia žuvei meškerę. Iš apgarsinimų nieko nežinosi kas rengia ir kiek tiketai kainuos. Bet tik kada nueini į nurodytas stotis ir paklausi apie kainas tikietų, tai tik tada pamatai čigoniškas pinkles. Ištiesų, jeigu pinklės statomos publikai tautos meilės vardu, tai tokis patriotizmas yra cigoniško pobudžio ir kaipo tokis mums visai nereikalingas.

—Domininkas.

Apie Vaičkaus teatrą

Tai buvo prieš dvyliką metų. Vėlyvas ruduo. Nė tai lijo, nė tai snigo. Važiavome tris dešimtis varstų suviršum papliurusiu keliu pažiurėti artisto J. Vaičkaus skrajojantį teatrą.

Teatras kalbamuoju laiku buvo sustojęs Mažeikiuose. Vaidinama buvo šaltoje drėgnoje daržinėje.

Bet mes nepaisėme nepatogumų, nematėme trukumų...

Mums tai buvo tikra šventė, tikra puota. Ilgai po to kalbėjome apie Golių (tą rolę lošė art. Vaičkus), apie Genovaitę.

Daug nuo to laiko vandens nubėgo, daug atmainų įvyko. Man, tos "ekskursijos" į Mažeikius dalyviui, teko Lietuvą apleisti ir, žinoma niekuomet nesitikėjau Washingtono žemėje su Vaičkaus teatru vėl susidurti.

Tačiaus kalnas su kalnu nesueina, o žmogus su žmogum... Žmogui ir pasaulis yra persiauras.

Vienok prie dalyko. Lapkričio 5 d. vėl teko Vaičkaus teatrą matyti. Šį kartą nebe daržinėje, o patogiame ir erdviame teatre. Nežiurint visgi į tai, teatras nebesuteikė man to gilaus įspudžio, kaip anoje Mažeikių daržinėje...

Nemalonu tai pasakyti, bet taip yra.

Kad p. Vaičkus yra geras artistas delei to pas mane nėra abejojimo. Jis turi stebėtinai gerą ir elastingą balsą ir puikią techniką.

Bet vienas vyras ne talka. O vaidinimuose nėra talka ir du.

Pirmoje vietoje vaidinimas turi buti suderintas, harmininga, turi pasireikšti, kaip anglai sako, "team work."

To apie p. Vaičkaus teatrą negalima pasakyti. Sakysime, labai lengva buvo pastebėti, kad p-lė M. Jakavičaitė bei p.p. J. Kemėšis ir K. Krištupaitis yra šiek tiek apdailinti mėgėjai. Ir veikia tiesą pasakyti apdailinti (gal tiksliau butų pasakius, aptašyti) toli gražu nepakankamai. Šiurkštumai jų vaidinime buvo labai aiškus.

Artistė P. Tendžiulytė buvo nebloga. Bet, sakysime, Margaritos rolėje (dramoje "Pietro Caruso") ji nedarė įspudžio ir atrodė silpnoka. Geriausi ji buvo Daratos rolėje ("Gaila usų").

Pats Vaičkus, kaip jau minėjau, vaidino gerai. Jis yra tikras artistas. O vienok, atrodo kad jis galėtų vaidinti dar geriau, jeigu nemėgintų vietomis persudyti. Bet tai gal buvo daroma tuo tikslu, kad padengti ar pridengti kitų trukumus.

Dar vienas dalykas, kuris labai nekokį įspudį padarė — tai artisto Vaičkaus kalba. Butų daug sveikiau, jeigu jis tos kalbos nebutų pasakęs. Ji visai nebuvo vietoje. Žavėti amerikiečius tokiomis patriotingomis deklemacijomis jau nebėra galima. Priegtam "visas tas svarbias žinias" amerikiečiai yra girdėję šimtus kartų. Ta kalba tik publiką privargino ir suerzino.

Pakalbėjęs "nuo širdies," aš visgi linkiu artistui Vaičkui ko geriausio pasisekimo dirbti meno srityje tarp chicagiečių. Daugiau apsipažinęs su amerikiečiais jis mokės igvengti tuos trukumus, kurie pasireiškė pirmame pasirodyme.

—Titus Tacitus.

Žinių trupiniai

Išvažiavo Lietuvon

Jonas ir Elena Švabai, 1047 N. Leamington St., apleido Chicagą ir važiuoja Lietuvon. Apie metai laiko kai jiedu sugryžo iš Lietuvos. Jiems patiko Lietuvoje, tad vėl iškeliavo ant visų metų laiko atlankyti giminės ir pažystamus. Švabas paeina iš Čičkų kaimo, Alvito valsčiaus, Vilkaviškio apskr.

* * *

Varde dušių kunai

Jau užsibaigė kvailavojimų laikas. Uždušinė (velių naktis) padarė galą visokiom nesamonėm. Per porą savaičių vaikai ir vaikinai su merginoms vaikščiojo maskuoti, darė iškadas, vartė, daužė iškabas ir visaip tepliojo sienas ir langus. Paskutinę naktį merginos rėdėsi vyrų rubais ir darė visokius šposus ant gatvių. Vaikai idėję fire crack į bonką padėgė. Žmonės išsigandę vieni slėpėsi, kiti gaudė ir mušė išdykėlius. Valkatų buvo didžiausias džiaugsmas, kad jie gavo ant savo "Halloween" kam nors blogo padaryti.

* * *

Gabus biznierius

Nors šioje prezidento rinkimų kampanijoje visi buvo "bizi" politikoje, bet kai kas vis dirba ir žiuri iš ko duoną valgo. Real Estate šiame laike suslekavo, bet kai žmonės atsidavę dirba, tai ir biznį padaro.

J. N. Zewert Real Estate, 4377 Archer Ave., dviejų savaičių laike padarė didelį pardavimą. Pardavė K. Kalainių, 906 W. 31 St., didelį kampinį lotą už $8500. Kalaina rengiasi budavoti gėselino stotį. Parduota 13 lotų, 5 kambarių namas su dviem akrais žemės ir biznevą namą su dviem ant 38 gatvės lotais.

P-o Zewert ofise randasi ir Karolio Požėlos paveikslas. Jis stovi po stiklu, kad pažiurėję į jį pardavėjai gautų daugiau jėgų ir energijos jųjų darbe.

* * *

Biznis pakeitė bosą

Lietuvių valgykla, 1745 So. Halsted St., pakeitė savo bosą. Alfonas Masiulis, kuris buvo savininkas šios valgyklos, pardavė valgyklą jaunai, energingai merginai p-lei Adelei Eikenbergiutei. Prie jos dirba ir josios sesutė Ona su savo broliu Jonu. Visi darbininkai yra lietuviai.

* * *

Lietuvių Auditorijos polka

Atsiradus Lietuvių auditorijai, atsirado Lietuvių Auditorijos polka. Ją parašė p. A. Petkus, 1615 S. String St., del kanstantinos. Gražiai skamba ir meliodija labai atatinka tam vardui. A. Petkaus draugai muzikantai išmėgino ir užgyrė jai tą vardą. Patvirtino muzikos gražumą ir vardą klernatistas J. Dudenis, kornetistas V. Lopeta ir kiti.

*

Išsižada savo darbų

Musų bolševikėliai yra nelaimingiausi žmonės pasaulyje. Jei juos pavadink ponais, tai jie tave buržujum vadina, kaip pavadink draugais, — kas aš tau per draugas? — gausi atsakymą. Kaip kada jie giriasi bolševikais esą, kaip kada užsigina.

(Seka ant 8-to pusl.)

A✚A

IGNACAS DAMBRAUSKAS

Mirė po sunkios ligos lapkr. 5 d., 1924, 9 val. vakare, 28 metų amžiaus, nevedęs. A. A. Ignacas paėjo iš Lietuvos Kauno ėd., Šiaulių ap. Išgyveno Amerikoj 10 metų. Paliko dideliam nuliudime motiną Juliją po tėvais Milauskaitė ir 2 brolių ir seserį Stella Pilkienę ir švogerį Joną Pilką. Kunas pašarvotas Willow Springs, Ill. Laidotuvės subatoj, lapkričio 8 iš namų 8:30 A. M., bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo Panelės Marijos Parapijos Bažnyčią, kurioj įvyks gėdulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Švento Kazimiero Kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažystamus atiduoti paskutinį patarnavimą ir dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliudę:
Motina, broliai, sesuo ir švogeris.

Laidotuvėse patarnauja graborius Eudeikis, Yards 1741.

Reumatingumas?

Tas suteiks jums greitą palengvinimą

Tik biskutį uždėkite — skausmas ir sustyrimas tuojau pranyks ir tuojau pajausite geriau, nes bus siunčiams šviežus kraujas į tą vietą. Nereikia trinti. Tik uždėkite švelniai. Nusipirkite šiandien tą pagelbą. Pas visus aptiekorius — 35 centai!

Sloan's Liniment — Prašalina skausmą!

DYKAI
Reumatizmu sergantiems

Mes turim naują budą reumatizmui gydyti, kurį mes pasiųsim apmokėtu siuntimu į kiekvieno šito laikraščio skaitytojo namus, kuris parašys mums apie tai. Jei turi skausmus raumenyse, ar sanariuose, jei jie yra sustirę, ar jauti opumą, jei kankina skausmai prie kiekvienos oro atmainos, tai čia tavo proga išmėginiti naują, prasta budą, kuris pagelbėjo šimtams. Net jei tavo liga butų užsisenėjusi ar nepasiduodanti, vis viena, ar butum sirgęs vienus metus, ar dešimtį, ir butum veltai išmėginęs viską. Mes prašom parašyti mums tuojaus ir paprašyti šito prasto vaisto, o mes pasiųsim jį išbandyti DYKAI.

DYKAI MUSŲ LĖŠOMIS.

Mes neprašom, kad tamta siųstum mums pinigus, prisiųsk tik savo pavardę ir adresą. Mes tuojaus pasiųsim tamstai išmėginti dykai, apmoketu siuntimu, rupestingai musų supakuotą, kad išmėgintumei musų lėšomis. Šimtams yra pagelbėjęs šitas prastas naminis budas. Nepraleisk šitos didelės progos, jei sergi reumatizmu bent kiek. PAPRAŠYK ŠIANDIEN.

PLEASANT METHOD CO., DEPT. X—1.
3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

UŽSISAKYKIT IR SKAITYKIT LIETUVIŲ BURTININKŲ LAIKRAŠTĮ

"BURTININKAS"

"BURTININKE" telpa: Burtininkų monai; Juokai; Planetos; Burimai laimės; Įvairios paslaptys, ir daugiau. "Burtininko" kaina metui $1.00. Siųsdami prenumeratas adresuokite:

LIET. ŠVIET. KNYGYNAS,
3106 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Dept. 2.

Ar jųs žinote, kad

Ex Kauno miesto majoras J. Mikuckis nesenai valdžios yra paskirtas Kauno kalėjimo prižiūrėtojas. Ar jųs žinote, kad Helmar Turkiški cigaretai padaryti iš 100% grynos Turkiško tabako. Milionai rukytojų permainė į turkiškus, tai tur but yra priežastis.

Mes duosime jums $1.00 DYKAI

Jei jųs ateisite į musų krautuvę ir darodysite mums, kad jųs galite nupirkti tokį pat tavorą pigiau.

Jei jųs galite pirkti pigiau negu, kad mes parduodame

ŽIURĖKIT ČION'

VIENOJE IŠ MUSŲ DVIEJŲ DIDELIŲ KRAUTUVIŲ

Mes galime darodyti visiems Chicagiečiams, kad šios krautuves parduoda pigiausiai. Mes garantuojame žemiausias kainas už viską ką tik jųs pirksite!!

Ar jųs galite dasiprotėti ką tas reikalauja iš musų? Ar jųs galite suprasti ką tas reiškia del publikos?

IŠBANDYKIT PAS MUS — RYTOJ

Atsiminkite štai ką: Kad mes teikiame didelę garantiją nuo Calumet Congoleum Krautuvių, jogei mes parduodame pigesnemis kainomis Kaurus Musų kainos kiekvieną dieną yra pigesnes negu, kad jos yra skelbiamos kitur. Mes darome tą patikrinimą nuolatiniu ir sistemačiu patikrinimu.

Nauji Congoleum Kaurų Pattern'ai yra čionai

Tie patys ką jųs matėt skelbiamus visuose žurnaluose Congoleum Art Squares, 9x12 tiktai už $6.95

9x12 Wilton Velvet ir Axminster Kaurai, kol jų yra $29.95

Tikri Congoleum Kaurai, mieros 9x12, parsiduoda už $9.95

Congoleum kaurai yra ideališki nuo vandens apsaugojimas virtuves grindų uždangalas, valgymo ir miegamo kambarių. Jie yra plaunami, tvirti ir ekonomiški ir neprikimba prie grindų. Didelis pasirinkimas karpetų, tile, medžio ir matting pattern'ų, visokių stylių, spalvų ir mierų pritaikintų prie jusų kambarių. Biskį įgadinti.

Calumet Carpet Congoleum Stores

South Chicago, 9041 So. Commercial Ave.

Pašaukite Musų Kontraktų Departamentą del Specialių Kainų del Musų Kontraktinio Darbo
Neužmirškit adreso. Apskaitliavimas teikiamas dykai
Phone Pullman 9362

Roseland 11336 South Michigan Ave.

Lietuvių Rateliuose.

(Tąsa nuo 7-to pusl.)

Ateities Žiedo vaikų draugijėlės, Brighton Parke, per visą laiką bolševikai buvo apiekunais. Per kiek laiko jie buvo pasiliuosavę nuo bolševikiškos diktaturos, nes jų prietelis W. Strygas su bolševikais kovojo. Jam įstojus į jų partiją ir vėl buvo pakviesti bolševikai nuo jų organizacijų, kad imtų vėl savon apiekon. Suėjo, kaipo atstovai nuo savo draugijų, ir pats jų pravadyrius Gasiunas agitavo. Jie atėję agitavo ir džiaugėsi, kad tapo nubalsuota. Jei nubalsuota, tai ir turėjo jiems tekti. Dabar kai kurie pyksta, kad vaikai nėra jų naguose. Kad nubalsuoti, tai buvo ir rengtasi prie to. Metai laiko nedalyvavę vaikai pas juos skaitosi vis nariais. Tur but todel, kad jų tėvai jų partijos žmonės. Skundimąsis, kad ne bolševikų rankose, tai tik išsižadėjimas savo vardo ir darbų. Galėsite vėl apie revoliucijas tiems vaikučiams, kaip kad kalbėjote, kalbėti. Sikstetas "progresisčių", keletas narių A. L. D. L. D. ir "darbininkų" partija tai yra bolševikai! Kam reikia veidmainiauti?

Verkšlena nabagai, kad tas kenkia A. Ž. V. D., jei juos kas pavadina bolševikais. Ne "Ateities Žiedui" kenkia, bet patiems bolševikams, nes žmonės jų nekenčia ir nenori, kad vaikus kvailintų su savo revoliucijomis.

Dabar bolševikai seimavoja, ar imt vaikučius savo globon, ar ne. Kai kurie priešingi ir norėtų, kad juos progresyviai nevadintų bolševikais. Jiems vaikai rupi tik kad galėtų per juos įsiskverbti į minias ir pasidaryti sau biznį. Ant vaikų parengimų pardavinėja savo bolševikiškus laikraščius, lioterijos tikietus ir kaulina pinigus į fondus, kad palaikyti savo gyvybę. Vaikai yra laikomi už slieką del pridengimo bolševikiško kriukučio sau pasižvejoti. Jie norėtų, kad jų klausytų visi žmonės ir net spauda; girtų jų darbus, nes jie mokiną vaikus. Taip, taip! Jus galite kvailinti kai kuriuos kai kada, bet jus (bolševikai) negalėsite visuomet visus kvailinti ir prigaudinėti.

—R.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN jųs galite prisirašyti prie NAUJIENŲ SPULKOS ir turėtumėt prisirašyti tuojau, jei dar nesate prisirašę. Dėdami kas savaitę po doleri kitą, nei nepatėmysit, kaip susidėsit užtektinai pinigų, kad nusipirkus sau namelį ar užtikrinus savo senatvę.

NAUJIENŲ SPULKA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DRAUGIŠKA VAKARIENĖ

Lietuvos Socialdemokratų Rėmėjų Fondas rengia draugišką vakarienę, kuri įvyks subatoj, lapkričio 8, 1924, Mildos svetainėje, 3244 S. Halsted St., 2 lubos, 8 val. vakare. Bus puikus programas: dainos ir muzika. Tikietus iš kanlo nusipirksite Naujienose, 1739 S. Halsted St. ir Aušros Knygyne, 3210 S. Halsted St. Kviečia visus atsilankyti. — **Rengėjai.**

RACINE, WIS. — **Lietuvių Dramos** Kliubas ruošia maskaradų balių, lapkričio (Nov.(8 d., 8 v. v. Turner Hall, kuri randasi prie Hubbard ir Lincoln gatvių. Maskuotiems svečiams duos dovanas pagal jų įvairumą ir vertybę. Visus iš apielinkių ir vietinius lietuvius širdingai kviečiame dalyvauti, šokiai tęsis iki 1 val. ryto. — **Rengėjai.**

Jaunųjų Lietuvos Dukterų Amerikoje puikus rudeninis šokis įvyks lapkričio 7 d., 8 val. vak. South Masonic salėj, 64 ir Green St.

Visi esate kviečiami atsilankyti ir paremti labdaringą darbą. Visas pelnas nuo paregimo yra skiriamas fondui, kuris Kalėdoms suteiks pašalpą beturčiams lietuvių šeimynoms. — **Komitetas.**

PRANEŠIMAI

Simano Daukanto Draugystės nariams! — Visi nariai privalo dalyvauti surengtam baliuje, lapkričio 9 d., sekmadienio vakare. Mildos svet. (kampas 32 ir Halsted St.). Turite nepamiršti atsivesti ir savo draugus, nes nauji draugai ant to baliaus bus priimami be įstojimo mokesties. — **Valdyba.**

Žaibo įsakymu Vaidylos renkasi rytuose, lapkričio 8 dieną. — **Vyriausias Vaidyla.**

CICERO. — **Lietuvių Raudonos Rožės** Pašelpos Kliubo mėntsinis susirinkimas įvyks pėtnyčioj, lapkričio 7, d. 7:30 v. v. V. Lukštos svet., 1500 So. 49 Ave. Bus išduotas raportas pereito koncerto ir bus rinkimas darbininkų ant Beis-Ball baliaus, kuris įvyks lapkričio 22 d., Liuosybės svet. yra ir daugiau svarbių dalykų. Dalyvaukit nariai paskirtam laike. — Sekr. **B. Tumavičia.**

S. L. A. 129 kuopa rengia svarbias prakalbas lapkričio 7 d., 1924 m. L. Yodvaiko svet., 731 W. 18 St. (buvusioj Rašinsko). Pradžia 7:30 val. vak., įžanga veltui. Kviečia **Komitetas.**

L. J. S. Lyga rengia draugišką pasilinksminimo vakarėlį subatos vakare, lapkričio 15 d. Fellowship House salėj, 831 W. 33rd Pl. ir Halsted St. Žada buti be kitko trumpas muzikalis programėlis. Visi lygiečiai, jų draugai bei sympatizuojantys lygiečiams maloniai kviečiami atsilankyti. Pradžia 8 v. v. — **Komitetas.**

L. S. J. Lygos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 7 d. 8 val. vak. Raymond Chapel svetainėje (716 W. 31 St.).

Nariai yra kviečiami kuoskaitlingiausia atvykti. — **Valdyba.**

Keistučio Kliubo Dramos St. repeticija veikalo Neturtas Ne Yda įvyks lapkr. 7 d., 7:30 v. v., pas M. Kaspariitį, 3827 Archer Ave. Visi lošėjai bukite. — **Valdyba.**

Chicagos Lietuvių Draugijos Savitarpinės Pašelpos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, lapkričio 9 d., Związek Polek svetainėje, 1315 N. Ashland Ave. Nariai malonėkite susirinkt laiku, turėsite nominuot valdybą ant kitų metų. — **X. Šaikus,** rašt.

Draugystė Lietuvos Dukterų turės savo susirinkimą nedėlioj, lapkr. 9, 1 val. po piet, Mark White Square salėj. Narės visos kviečiamos susirinkti, nes bus daug svarbių reikalų, skaitymas konstitucijos etc. Nut. rašt. **E. Jozaitienė.**

Roselando A. L. P. Kliubas rengia šokių vakarą, lapkričio 8 d., subatoj, 7 val. vakare Strumilos svetainėj 107 gatvė ir Indiana Ave. Orkestra K. Pociaus. Kviečia **Komitetas.**

Nedėlioj lapkričio 9 d., 7:30 val. vak. Raymond Chapel, 816 W. 31 St. įvyks prakalbos su paveikslais. Meldžiame visų atsilankyti, nes bus taipgi ir muzikos programas. — **J. Vaitulis.**

ST. CHARLES, subatoj, lapkričio 8 d., 7 val. vakare, Švedų bažnytinėj svaetainėj, kampe Indiana ir 4 gatvė, įvyks prakalbos.

Antrą valandą po pieų toj pačioj vietoj bus lietuvių kalbos pamokos vaikams. — **J. Vaitulis.**

Dr-stė Lietuvos Veliava Am. No. 1 laikys savo mėnesinį susirinkimą nedėlioj lapkr. 9 d., 1 val. po pietų Davis Square Parke svetaiuėje, prie 45 ir So. Paulina gatvių. Gerbiami draugai malonėkite visi laiku pributi nes turime daugel svarbių reikalų aptarimui. — Rašt. **F. Motuzas.**

Tautiška Draugystė Lietuvos Dukterų rengia puikų vakarą subatoje, lapkričio 8 d., Mildos svetainėje — visi lietuviai ir lietuvates nuošrdžiai kviečiami atsilankyti ir smagiai, gražiai pasilinksminti. Šitas vakaras bus vienas iš smagiausių vakarų šitame sezone. — **Komitetas.**

Draugystė Palaimintos Lietuvos laikys mėnesinį susirinkimą sekmadieny lapkričio 9 d., Malinauskio salėj, 1843 So. Halsted gt. 1 val. po pietų. Susirinkimo svarba bus tarime Auditorijos atstovas išduos raporta ar bus galima Auditorijos salę gauti surengimui jubilėiniam baliui 20 metų draugystės sukaktuvėms paminėti. Todel nariai yra meldžiami skaitlingai atsilankyti. — **Ig. Žilinskas,** rašt.

SLA. 176 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą lapkričio 9 d., 2 val. po pietų Jokantų kambariuose iš užpakalio, 4138 Archer Ave. Nariai malonėkit atsilankyti ir atsiveskit naujų narių. — Rašt. **J. Povilaitis.**

JIEŠKO PARTNERIŲ

REIKALINGAS partnerys į bučernę ir grosernę. Butų gerai, kad mokėtų vokišką kalbą. Atsišaukit greit.
4425 So. Wells St.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

Tel. Yards 7282
BRIDGEPORT PAINTING & HDW. CO.
Malevojam ir popieruojam. Užlaikom maleva, popierą, stiklus ir t. t.
3149 So. Halsted St.
J. S. RAMANČIONIS, Prez.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

STOGDENGYSTĖ
Jusų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už $4. Automobilių trokų patarnavimas Chicagoj ir apielinkėj. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoj. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

Automobilių Malevotojas
Atliekų aukštos rųšies darbą gerai, greitai ir už nebrangią kainą. Kam reikia automobilius maliavoti — kreipkitės.
AUTOMOBILE PAINTING SHOP
Prop. Joseph W. Ažukas
751-753 W. 54th Place
Tel. Boulevard 0312

IŠRENDAVOJIMUI

PUIKUS flatas ant rendos, 6 ruimai vėliausios mados įtaisymas, šviesus ruimai, kampinis namas, karštu vandeniu apšildomas. Randasi ant kampo 40 St.
4001 Maplewood Ave.
Savininką galima matyti visada.

ANT RENDOS bekernė su 2 pečiais, yra daug vietos.
Šaukite Lawndale 4621.

ANT RENDOS flatas 6 kambarių, 2 lubos, karštu vandeniu šildomas; renda $65.
4601 S. Richmond St.
Atsišaukit 4532 S. Hermitage Ave.
3 lubos.

RENDON štoras 1314 So. 48 Ave., Cicero. Šotras tinkamas del visokio biznio. Renda pigi, savininkas ant 3 lubų.

ANT RENDOS flatas 6 ruimų, ant pirmu lubų. Elektra, gasas ir vana.
3146 So. Union Ave.,
Chicago, Ill.

4 RUIMAI RENDAI
šviesųs, gasas elektra, gera vieta gyvenimui. Pigi renda. Kreipkitės į krautuvę.
3108 So. Halsted St.

PASIRENDAVOJA flatai po 6 ir 4 kambarius. Flatai yra gerai įrengti. Renda pigi.
2630 W. 41 St.
Arti Rockwell St.
Republic 8915

SIULYMAI KAMBARIŲ

UŽ DYKĄ ruimai tam, kurio moteris apsiims gaminti valgį vienai ypatai ir apšvarinti kambarius. Kambariai garu šildomi, elektra ir maudynė. Gali atsišaukti merginos arba našlės.
FRANK VORONOVICH
925 So. Winchester Ave. Chicago.

PARENDAVOJŲ kambarį del vaikinų arba merginų, arba vedusiai porai. Kambariai šildomi, ar su valgiu ar be valgio. Patys galėsite pasigaminti kad norėsite. Ant antrų lubų iš priekio.
J. K.,
703 W. 21 Place, Chicago, Ill.

RENDON KAMBARYS, šviesus, švarus, su visais parankumais ir valgiu vienam vaikinui.
Matykite
1910 W. 21 Pl.,
2nd fl. rear

KAMBARIS rendai, vienam ar dviem vaikinam, ar merginoms prie jaunų žmonių.
2900 Lowe Ave.
2 lubos

RUIMAS rendai vyrui ar 2 merginoms. Švaruš ir gera vieta gyvenimui, 2 lubos frontas
3546 So. Union Ave.

ANT RENDOS kambaris vienam vaikinui be valgio. Kambarys šviesus ir švaruš ant 2 lubų prie šeimynos be vaikų.
4618 So. Washtenaw Ave.

PASIRENDAVOJA šviesus, geras kambarys su naujausiais įtaisymais prie mažos šeimynos.
9105 Colfax Ave.
Arti So. Shicago gatvekarių linijos,

RENDAI kambarys vaikinui arba vedusiai porai. Kambarys šviesus, karštu vandeniu šildomas.
6527 So. Talman Ave.
2-ros lubos

JIEŠKO DARBO

JIEŠKAUS darbo už bučerį, mokų atsakančiai savo amatą. Kam reikalingas toks darbininkas kreipkitės.
Naujienų Skyrius
3210 So. Halsted St.
No. 176.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA virėja dirbti dienomis. Turi turėti gerą patirimą.
3547 W. 63rd St.

REIKALINGA mergina ar moteris del namų darbo. Darbas pastovus, gera mokestis. Atsišaukit nuo 4 iki 7 val. vakare.
2137 N. Robey St.
Tel. Armitage 4191

REIKIA moterų dirbtuvės darbui $20 į savaitę, antrų virėjų, $25 į savaitę, prie saločių merginos, $18 į savaitę.
Atlas Employment Agency
6300 So. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGAS flat jenitoriaus pagelbininkas, turi suprasti visą janitoriaus darbą. Unijos mokestis. Turi but nevedęs. Duosiu ruimą ir valgį.
F. LOKIS,
11139 S. Werner Ave.
Imkit Cottage Grove Ave. karus iki 111 St. eikit 1 bloką į vakarus ir ½ bloko į pietus

REIKIA lietuvio pardavinėtojo, pardavinėjimui Fordo karų, nereikia jokio patyrimo. Mes išmokinsime jumis uždirbti daug pinigų.
R. P. Miller, Inc.
109 St. and Michigan Ave.
Phone Pullman 3100
Imkit 119 and Morgan St. karą

RAKANDAI

PARSIDUODA rakandai visai pigiai, nes turiu apleisti miestą. Parduosiu skyrium ar visus kartu. 6 ruimai, gražioj vietoj — prie Lincoln parko. Galite ir ruimą rendavoti, $30 į mėn. Du ruimai išduoti; burdingieriai palieka ant vietos. Tarp dviejų karų linijų — Clark ir Halsted.
2660 Orchard St.
Tel. Buchingham 9053
Ant pirmų lubų; klauskit S W.

PARSIDUODA 5 kamb. rakandai—sykiu ar skyrium. Taipgi ir labai geras Automobilius. Viskas pigiai.
6925 So. California Ave.
1-os lubos.

PARDAVIMUI

EXTRA BARGENAS
Parduosiu arba mainysiu ant namo ar loto grosernę ir visokių smulkmenų krautuvę. Vieta sena, išdirbtas biznis; 4 kambariai gyvenimui.
3443 S. Auburn Ave.

PLAYER PIANAI
Turi but paaukojami tuojau už
$125
Įskaitant 98 muzikos volelius, suoliuką ir kabinetą. Už naują buvo mota $800. Turi but vėl parduotas prieš lapkričio 8 dieną.
3324 N. Marshfield Ave.,
Klausk Mr. Roma's Piano

PARDAVIMUI
PHOTO STUDIO
Moderniška Studio pardavimui. Biznis gerai išdirptas. Dienos ir elektros šviesos. Arti Chicagos. Pardavimo priežastis — liga.
Kreipkitės į
"Naujienas"
1739 So. Halsted St., Box 592

PARDAVIMUI saldainių krautuvė, tabako ir visokių smulkių daiktų. Biznis išdirbtas. Priežastį patirsite ant vietos.
10701 So. State St.

PARDAVIMUI lunch room, su visais įrengimais; biznis geras ir senai išdirbtas, visokių tautų kolonijoj. Priežastis pardavimo — patirsite ant vietos.
728 W. 14 Pl.

PARDAVIMUI

BARBERIAI, čia yra proga įsigyti gerą biznį. Parsiduoda 2 krėslų barbernė pigiai arba mainysiu ant automobilio ar loto. Pardavimo priežastis — nesu patyręs to amato.
Barbernė 3653 S. Wallace St.
Savininkas 3231 S. Union Ave.
Tel. Boulevard 7931

PARSIDUODA labai geroj vietoj bučernė. Lietuvių ir kitų tautų apgyventa ir išdirbta vieta. Pardavimo priežastis patirsit ant vietos.
NAUJIENŲ SKYRIUS
3210 S. Halsted St.
No 177.

PARDAVIMUI bučernė ir namas. Atsišaukite
10625 Hoxie Ave.,
So. Chicago, Ill.

PARSIDUODA burčernė ir grosernė kampiniame name lietuvių apgyventoj vietoj, Cicero. Matyk savininką visada
1501-3 So. 49th Ave.
Cicero, Ill.

PARSIDUODA grosernė ir bučernė, už labai pigią kainą. Priežastis pardavimo turiu du biznius.
J. B.
821 W. 34th St.

PARDAVIMUI pečius, didžiausios mieros, gali apšildyti krautuvę arba flatą — beveik naujas — bargenas.
3462 So. Halsted St.

PARSIDUODA gerai įrengta restauracija už pigią kainą, nes turiu greitai parduoti.
2065 Coulter St.

PARSIDUODA grosernė ir bučernė maišytų tautų apgyventoj vietoj. Daro gerą biznį. Priežastis pardavimo — važiuoju ant farmos.
2722 W. 47th St.

PARSIDUODA grosernė pigiai, nes turi tuoj parduoti.
Mary Statkus,
1823 Canalport Ave.

NAMAI-ŽEMĖ

MES TURIME KĖLIS GERUS PIRKINIUS.
Namų ir lotų. Nauja 4 kambarių cottage, cementiniu pamatu, cementinis sklepas, viskas moderniška, elektra ir t. t., lotas 50x125, netoli Marquette Parko, kaina $4,000, cash $1,000.

REZIDENCIJŲ LOTAI
Mes turime keletą likusių 30 pėdų lotų nuo Western Ave. ir Marquette Rd., už tikrą bargeną. Pirkite dabar kol kainos nepakilo. Atdara nedėlioj ir vakarais.
A. N. MASULIS & CO.,
6641 So. Western Ave.,
Republic 5550.

PARDAVIMUI lotas, už $200 pinigais nupirksite lotą prie 63 St. Randasi biznio vietoje. Paimsiu išmokėjimais po $20 į mėnesį. Turiu parduoti ši mėnesį.
Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Box 594

MAN REIKIA mažos 10 arba 20 akrų farmos, kur nors mainais į namo prapertę Chicagoje. Mano prapertė randasi geroje vietoje. Ką jus turite pasiulyti?
NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Box 593

ROSELANDE
DIDELIS BARGENAS
Del stokos pinigų esu priverstas parduoti savo 2 flatų murinį namą, po 6 kambarius, garu šildomas moderniškas, su sun parlorais kaina $14,200. Cash tik reikia $3,500. Rendos neša $170 į mėnesį. Tel. Pullman 0675

PARSIDUODA 5 kambarių murinė bungalow. Naujausi įtaisymai. Viskas gerame stovyje.
2545 W. 45th St.

PARDAVIMUI namas pigiai, 1 augšto ir sklepas; plytų naujas namas. Atsišaukit
4641 So. Rockwell St.

PARDAVIMUI 2 aukštų namas po 6 kambarius. Maudynės, elektra, ąžuolinės grindis ir trimingai.
Kreipkitės:
3220 So. Union Ave. 1 lubos

PARSIDUODA 5 lotai viduryj bloko ant 73 gatvės ir Western Ave. Savininkas:
2519 W. 43 rd St.
Lafayette 4472

NAMAI-ŽEMĖ

Pardavimui arba mainymui
16 flatų apartment building, rendos $800.00 į mėnesį; kaina $57,000. Randasi vienas blokas nuo Washington Park.

2 pagyvenimų bizniavas namas, įmokėti $1,000. Galima atidaryti biznį tuojau, tinkamas bile kokiam bizniui.

6 kambarių naujas murinis bungalow su visais įtaisymais. Randasi 67 & Marquette Road, netoli vienuolyno. Vertas $9,500 parsiduoda už $7,700, įmokėti $2,000.

4 pagyvenimų bizniavas namas, rendos $95.00 į mėnesį, įmokėti $700.00 kitus kaip rendą. Šituos visus namus galima mainyti ant kitokių namų, farmų arba bili kokiu biznių. Platesnių žinių kreipkitės,

C. P. Suromskis & Co.
Real Estate,
3352 South Halsted, Chicago.
Tel. Boulevard 9641.

HOTELIS—VIESBUTIS
Ant Sheridan Road kelio, tarpe Kenosha ir Waukegan, Ill., arti prie Mrs. Rockefeller ir McCormick naujai statomo miesto, tarpe Kenosha, Wis., ir Waukegan, 20 ruimų hotelis; naujas garažius, pabildintas del parankumo prie hotelio; taipgi valgykla ir visi įrengimai, kas reikalinga. Gera proga del lietuvio; kaina su visais įrengimais tik $23,000, įmokėt $6000.

KENOSHA, Wis. raudonų plytų namas, 7 ruimai del pagyvenimo; apačioje saliunas, muro garažius, viskas šiltu vandeniu šildoma; lietuvių apielinkėje, ant geriausios gatvės Kenosha mieste. Parduosim viską biznį ir namą sykiu tik už $23,000.

DUONOS kepykla, Racine, Wis. Biznis išdirbtas; visi naujausios mados įrengimai ir tik vienintėlė lietuviška kepykla mieste, kuriam randas 2,000 lietuvių; verta $4000, parduosim tik už $1800. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos. Kreipkitės prie Didžiausio Lietuvių Kontore (office) Wisconsino valstijoje, jeigu norite pirkti ar parduoti, nežiurint kur gyvenat.
MARTIN'S REALTY CO.
321 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis.
Phone 2723

TURĖKIT SAVO NAMĄ
Kam mokėti rendą kuomet mes pastatysime ant jusų loto gražų 5 kambarių bungalow už $1000 cash, o kitus $4450 išmokėsite po $45 į mėnesį su palukanomis.
A. & P. CONSTRUCTION CO.
936 W. 79 St. Tel. Vincennes 0599
Atdara nedėlioj ir vakarais.

PARDAVIMUI 4 flatų murinis namas, ką tiktai užbaigtas, aržuoliniai trimingai, tile vana ir vestibule, ice baksis, gasinis pečius, uždaromos lovos, viskas išrenduota, garu šildomas, kaina $22,000, pagal jusų pačių išmokėjimą.
5751-53 So. California Ave.

PARSIDUODA arti Vienuolyno murinis bungalow iš 5 kambarių, furnice šildomas. Nauji įrengimai. Murinis garadžius del vieno automobiliaus. Parduosiu labai pigiai, vienas blokas iki karui ir vienas blokas iki Vienuolyno.
2321 W. 69 Street

PARDAVIMUI 4 lotai, ant kampo, 100x125 visi sykiu, ant 61 St. ir Normande Ave. Kaina už 4 lotus $1250. Cash arba lengvais išmokėjimais.
Naujienos,
1739 So. Halsted St., Box 591

TIKRAS BARGENAS
40 akrų žemės, 10 ak. dirbamos ir sodno, 2 mylios į miestą, 29 ak. girios $450. 40 ak. gera žemė, geri budinkai, 1 myl. į miestą $3000, įmokėti $1500. 40 ak. geri budinkai, gera žemė gyvuliai, javai, padargai už $2300.
P. D. ANDREKUS
Pentwater, Mich.

PARSIDUODA moderniškas naujas murinis namas, 2 po 6, kambarius karštu vandeniu apšildomas, aržuolo užbaigimo, maudynės į sieną įdirbta ir "šaur", "porčiai" apdirbti "bongalo" stogas, 30 pėdų lotas, graži vieta prie parko mokyklos ir gatvekarių. Priimu lotus. Kreipkitės prie savininko, 6655 S. Talman Ave.

PARDAVIMUI 7 kambarių cottage, 4113 So. Oakley Ave., labai pigiai, 3 karų garažas, lotas 25x125
MILLER BROS.,
6624 S. Halsted St.
Tel. Wentworth 4576

PARDAVIMUI 4 kambarių namas, cementiniu pamatu. Yra sklepas, elektra, kieto medžio grindys, kaina $3450. Biski įmokėti, kitus mažais išmokėjimais.
6537 Irving Park Blvd.

PARDAVIMUI, 3551-3553 W. 38 St., 2 krautuvės ir gyvenimui kambariai, $9000 už viską arba parduosiu dalimis. Gera vieta del restaurano ar nesvaiginančių gėrimų parloro, pigiau už cash.
Atsišaukite
6314 So. Artesian Ave
Tel. Prospect 4243

NAMAI-ŽEMĖ

FARMA parsiduoda per savininką, 83 akeriai geros žemės su visais prirengimais — gyvuliais, namais; gražus sodas ir upelis. Parduosiu arba mainysiu į namą. Savininkas turi kitą biznį Chicagoje.
3343 So. Halsted St., Chicago
Tel. Boulevard 8167

MURINIS bizniavas namas ant Bridgeporto; štoras 5—5—6 ruimų, garažas del dviejų mašinų. Savininkas mainys ant bile kokio biznio — mažesnio namo ar farmos. Parduoda savininkas.
3231 S. Union Ave.
Tel. Boulevard 7931

PARDAVIMUI arba rendon namas So. Side, nauja 6 kambarių cottage, 1½ augšto, galima padaryti 2 flatu, cementiniu pamatu, furnace šildomas, penal valgomas kambarys, bufetas, 7 pėdų sklepas, nereikia agentų; kaina $6500, cash $1000.
M. K. Mitchell, 5923 S. Robey St.
Tel. Diversey 1971

MORTGEČIAI -PASKOLOS

ANTRI MARGIČIAI
Ant įrengtų praperčių daromi ir perkami, greitas patarnavimas. Pigios kainos.
Room 1515.
11 So. La Salle St.

MOKYKLOS

Specialiai Kursai Dressmaking ir Millinery
Reguliariai kursai Drafting, Designing, Tailoring ir Dressmaking. Lengvais išmokėjimais. Didelis numažinimas kainose.
VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE,
2407 W. Madison, Chicago, Ill.
Phone Seeley 1643
M. E. HUTFILZ, Manager

VYRAI, mokykitės barberystės. Apsimoka. Mokiname vakarais, trumpas kursas. Vietos laukia. Musų katalogas aiškina, kaip jus galite uždirbti, kuomet mokinatės. Kaip uždirbti daug pinigų. Prašykite katalogo.
MOLER BARBER COLLEGE
105 S. Wells St., Chicago, Ill.

500 BEAUTY OPERATORKŲ REIKIA TUOJAU
Išmokite plaukų kirpimo, marcelling, plaukų dabinimo, plaukų dažymo, ir pastovio garbiniavimo. Moterų biznis, pilnas kursas $60, dienomis ir vakarais. Išmokėjimais pagal sutartį.
THE WENZEL WAY
177 State St., Room 306
State 1887

Į šešias savaites
Išmoksite dresių designing, kirpimo; pritaikymo; draping; gražaus užbaigimo, taipgi skrybelių dirbimo ir kvietkų.
SNOW COLLEGE
M. Johnson Manager
159 N. State St., Room 1622

PAKEITIMAS TAMSOS Į ŠVIESĄ
Ateina žiemos ilgi ir nuobodųs vakarai. Žmonės turės, kaip nors praleisti tuos vakarus. Visi kurie norite praleisti valandas naudingai, ateikite į Amerikos Lietuvių Mokyklą, turėsite gerus laikus prie knygos, prie skaitymo, prie tobulinimo savo proto. Pasimokinę trumpą laiką mokėsite gerai Angliškai kalbėti, rašyti, skaityti, skaitliuoti, ir suprasite daugelį kitų dalykų.
J. P. Olekas, Mok. Vedėjas
Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.

The
HOFFMAN
Prirengiamoji MOKYKLA
ĮSTEIGTA 1910
Mes išmokinsime jus anglų kalbos į labai trumpą laiką. Taipgi aritmetikos, spelinimo, skaitymo ir kalbėjimo.
Musų Augštesnėje Mokykloje mes prirengsime jumis į Kolegiją į dvyliką mėnesių.
1537 N. Robey St.
(Netoli Milwaukee Ave).